

İLAHİYATLAR ARASI GENÇLİK ÇALIŞTAYI KİTAPÇIĞI

DESTEK VEREN KURULUŞLAR

GAZİ
VAKFI

KATILAN ÜNİVERSİTELER

SUNUŞ

Geçmişini bilen, günümüzün analizini doğru yapabilen bir gençlik geleceğe şekil verebilecektir. Bu nedenle, geçmişimize ve günümüze ev sahipliği yapan ilahiyatlar, geleceğe şekil verecek toplumun başlangıç noktasıdır. Başlangıç noktasında en doğru yöntemle bilgilenen ve fikri oluşumunu sağlam temellerle inşa eden bir toplumun geleceğe yürüyüşü daha emin adımlarla ve kararlı bir şekilde olacaktır. Geleceğe şekil vermenin diğer önemli bir gereksinimi ise İslamî kültürümüze ve değerlerimize ait bilgilerimizin evrenselleştirilmesidir.

Biz ilahiyat gençliği olarak tam da bu noktada önemli bir rol üstlenmiş bulunmaktayız. Kadim medeniyetimize bağlı kalarak almış olduğumuz İslamî kültürü çağın gereksinimlerine uygun bir şekilde topluma sunulması biz İlahiyat gençliğinden beklenmektedir. İlahiyat fakültelerini sadece bir meslek edinme aracı olarak görmek bu fakültelerin misyon ve vizyonunu ifade etme noktasında büyük bir eksiklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Müslüman olarak varoluşumuzun bir parçasını temsil etmesi bakımından ilahiyat fakülteleri birçok noktada hassas bir yere sahiptir. Bu minvalde gerçekleştirilen gençlik çalıştayını ülkemizde ilahiyat gençliğinin gelişimine katkı sağlamak amacı ile düzenlenmiştir. Geleceği yönetmek adına yapmamız gerekenlerin tartışıldığı, kendi iç meselelerimizde ki sorunların tespit edildiği ve sonucunda tüm katılımcıların katkısı ile kısa, orta ve uzun vadede yapılması gerekenlerin belirlendiği bir çalıştay ortamı oluşturulmuştur.

Fırsat eksiklikleri, Aile ve Sosyal Çevrenin Etkisi, Sosyal ve Dini Yapıların İlahiyat Gençliği Üzerindeki Etkisi, Uluslararası ilahiyatların Tecrübeleri gibi ilahiyat fakülteleri ve gençliği ilgilendiren konu başlıkları düzenlenen oturumlarda tartışılmıştır.

Farklı fakültelerden temsilci öğrenci ve akademisyen hocaların çalıştaya katılımları ve sağladıkları katkı ile ilahiyat gençliğinin istenilen düzeyde toplumda aktif rol alabilmeleri ve öğrencilere farklı alanlar açılabilmesi adına yapılması gerekenler üzerinde tartışılmış, ortaya çıkan fikirlerin birlikte değerlendirilmesi ile gelecekte yapılacak projelere ışık tutulabilecek sonuçlar elde edilmiştir.

MEHMET SALİH TURAN
İLABİR Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	1
İLABİR HAKKINDA	3
ÇALIŞTAY PROJESİ HAKKINDA	4 - 9
ÇALIŞTAY OTURUM RAPORLARI	10 - 35
ÖRNEK MAKALE	36 - 39
ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ	40 - 58

İLABİR HAKKINDA

BİLİM ve BİLGELİK, nasıllığı ve nedenselliği birlikte sorguladığında ortaya çıkan fizik ve fizikötesi arasındaki göz kamaştırıcı uyum, insanı kendinden ve hemcinsinden koruyarak mükemmelliğe taşır.

Vahiy ve bilimsel gerçeklikler bir arada kullanılıp insana hizmet ettiğinde insanın ebedi arayışının anahtarı olan toplumsal refah ve mutluluk iklimi oluşur. Bu da dinin yegane hedefidir.

Kadim medeniyetimize baktığımızda bu iki olguyu bir araya getiren ve yeni bir medeniyetin inşasına ışık tutan örnekler bulabiliriz. Bu düşünce bizim asıl felsefemizi oluştururken, tarihte bunun örneklerinin Kurtuba'da Hamra Sarayları'nda, İstanbul'da Süleymaniye Camii'nde yaşatıldığını görmekteyiz. Bununla beraber İbn-i Haldun'un hayatını incelediğimizde sanat, edebiyat, astronomi, matematik, tefsir, kelam, hadis alanlarında yaptığı çalışmalarla bugünkü sosyoloji ilminin temellerini atarak ilim ile bilime bir araya getirmiş ve bulunduğu çağın ötesine ışık tutmayı başararak batının başvurduğu bir otorite olmuştur. Diğer yandan İbn-i Cezeri de yine yaptığı çalışmalarla günümüzdeki fizik ve mühendisliğin temelini oluşturarak bunları fıkıh, hadis, kıraat alanlarında yaptığı ilmi çalışmalarla bütünleştirmiştir.

Bizler de bu örnekleri kendimize rol model seçerek 21. yüzyılın disiplineli bilgi anlayışının bahsettiğimiz bütünsellik felsefesine son derece ihtiyacı olduğuna inanıyoruz ve çalışmalarımızda bu bütünsellik felsefesi ile hareket ediyoruz.

ÇALIŞTAY PROJESİ HAKKINDA

ORGANİZASYONUN TANIMI

Dünya, İslami değerlerin yükseldiği yeni bir döneme girmiştir. Batı ile İslam âlemi arasında kurulmaya çalışılan köprü bugün daha mühim hale gelmiştir. Batı İslam'ı tanıma ve anlama süreci içindedir ve onu İslam dünyasıyla bir araya getirebilecek tek ülke Türkiye'dir. Bu bağlamda dağılmış halde bulunan İslam coğrafyası umudunu son kale olan Türkiye'ye bağlamıştır. Türkiye ise bu umut için elinde bulunan dinamik genç nüfusa ihtiyaç duymaktadır ve oldukça yüksek genç nüfusu sebebiyle bugünkü gençliğin sunduğu potansiyel faydalardan yararlanabilmek için gençlerine yatırım yapmak zorundadır. Türkiye pek çok bakımdan bu geleceğe hazırlanmak için önemli adımlar atmıştır. Özellikle dini eğitim olmak üzere eğitimde sağlanan başarılar dikkate değerdir. Günümüz gençleri geçmiştekilerden daha eğitilmiş ve aktiftir; bu durum daha fazla ilerleme sağlamak için güçlü bir taban teşkil etmektedir.

Toplumlarsürekli değişmekte, farklılaşmaktadır. İhtiyaçlar çoğalmakta ve çeşitlenmektedir. Bu değişim dini yaşantı alanını da kapsamaktadır. Toplumda insanlar yeni ortaya çıkan durumlar ve olaylar konusunda dinin yorumunu bilmek istemekte ve tartışmaktadırlar. Bu değişim ve dinamizmi doğuran nedenler ile yeniden dine ve kutsala yönelik hareketini bir nebze açmak ve ilahiyat alanında neler yapılabileceğini tartışmak yararlı olacaktır. Bu noktada da ilahiyat okuyan genç nesile büyük bir vazife düşmektedir.

Bu bağlamda Türkiye'nin önemli ilahiyat fakültelerinden İstanbul'daki beş büyük ilahiyat fakülteleri olan Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, İstanbul Şehir Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi İslami İlimler Fakültelerinden temsilci öğrencilerin katılımlarıyla bir çalıştay düzenlenerek "İlahiyat gençliğinin birikim ve potansiyeli yüksek olmasına karşılık aktif sahada yeteri kadar rol alamaması,

aldığı takdirde ise kendi kimliğiyle bir alan oluşturmaması, tüm bunların nedenleri ve çözümleri ile birlikte ne gibi faaliyetler yapabilecekleri" konuşulacak bunun sonucunda elde edilen çıktılar rapor haline getirilerek gerçekleştirilecek olan İlahiyat Gençlik Buluşmasında sunulacaktır.

Sonuç olarak:

Gençliğin harekete geçirileceği, İlahiyat gençliğinde bir birlik bilincinin oluşturulacağı ve çalıştay sonucu elde edilen raporların sunulacağı Tüm ilahiyat fakültesi öğrencileri, Akademisyen hocalarımız, Fakülte dekanlarımız ve İlahiyat alanında öncü şahsiyetlerin katılımlarıyla İlahiyat Gençlik Buluşmasının yapılması planlanmaktadır.

GEREKÇELENĐİRME

Türkiye'nin her alanda yakalamış olduğu yükselme ivmesi özellikle de eğitim alanında son yıllarda yapmış olduğu çalışmalar imam hatipleri ve ilahiyatları cazip hale getirmiştir. Özellikle İslami kesimden olan öğrencilerin büyük bir kısmı eğitim için ilahiyat fakültelerini tercih etmektedirler.

Hal-i hazırda Türkiye'de lisans, yüksek lisans ve doktora yapmakta olan ilahiyat öğrencilerinin sayısı yaklaşık yüz bine ulaşmış vaziyettedir.

Akademik hayatları için ilahiyat Fakülteleri tercih eden gençlerin, akademik çalışmalarında başarılı olmaları adına üniversite hayatlarını ciddi bir şekilde takip etmenin yanında fakültede geçirecekleri süre zarfında sosyal ve kültürel açıdan da kendilerini teçhiz etmelerinin elzem olduğu aşikârdır.

Bu bağlamda bu proje için öngördüğümüz gerekçeler şu şekilde sıralanabilir;

- Ülkemizin geleceği için önemli bir fırsat olan her biri öncü bir kişilik olma potansiyeline sahip ilahiyat öğrencilerinin tam manasıyla değerlendirilememesi
- İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin kendi potansiyellerini keşfedememeleri ve aktif sahada kendilerini yeteri kadar bulamamaları.
- İlahiyat Fakültelerinin birleştirici unsurları iyi değerlendiremeyip ortaya ortak ürün koyamaması İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin sürdürülebilir ilişkilerden ve birlik bilincinden giderek uzaklaşmaları.
- İstanbul'daki ilahiyat fakültelerinin kapasite ve öğrenci potansiyeli yüksek olmasına rağmen ortaya nitelikli öğrenci projelerinin konulamaması.

PROGRAMIN İÇERİĞİ

Proje temelde İstanbul'un beş büyük ilahiyat fakültesinden temsilci öğrenci ve akademisyen hocaların katılacağı bir çalıştay ve akabinde bu ilahiyat fakültelerinin tüm öğrencilerinin bir araya geleceği İlahiyat Gençlik Buluşmasını içermektedir. Organizasyon kapsamında öğrencilere çalıştay gerçekleştirecekleri ortam tahsis edilecek. Çalıştay ve Gençlik Buluşması birer ay arayla gerçekleşecek ve içeriği şu şekilde olacaktır:

Çalıştay 1. Gün:

10.00 Açılış

- Karşılama
- Açılış konuşmaları
- Katılımcılarla tanışma
- Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Ali Köse'nin konuşmaları

11.00 - 13.00

1.Oturum: Fırsat Eksiklikleri

Öğrencilerin gerek kendi aralarındaki koordinasyonu gerek fakülte yönetimleriyle gerekse de akademisyen hocalarıyla olan koordinasyonun sürdürülebilir bir vizyonla aktif hale getirilmesinin gerekliliği bununla birlikte bu aktiflik için sunulan fırsatların yeterliliği konuşulacaktır.

Her fakülteden sözcü öğrenciler sunumlarını gerçekleştirecek bununla birlikte akademisyen hocalarımızın değerlendirme yapmaları istenecektir. Sunumların yapılıp sorunlar ve bunların çözüm önerilerinin konuşulmasıyla birlikte 1. Oturum sona erecektir.

13.00 - 14.00 Öğle Arası

Yemek ikramı ve namaz molası

14.00 - 16.00

2.Oturum: Aile ve sosyal çevrenin etkisi

Sosyal yapılar içerisinde yetişerek gelen ilahiyat gençliğinin gerek bireysel hedefleri gerek sosyal hedeflerinin ailelerin çocuklardan beklentileri, geleneksel din algısı, köyden kente göçün ekonomik ve kültürel etkileri, farklı dini grup ve yapıların birbirleriyle çatışmacı din tasavvurları gibi birçok etken tarafından kuşatılarak bir baskı oluşturma potansiyeli ve sorunsallığı konuşulacaktır.

Her fakülteden sözcü öğrenciler sunumlarını gerçekleştirecek bununla birlikte akademisyen

PROGRAMIN İÇERİĞİ

hocalarımızın değerlendirme yapmaları istenecektir. Sunumların yapılıp sorunlar ve bunların çözüm önerilerinin konuşulmasıyla birlikte 2. Oturum sona erecektir.

Çalıştay 2. Gün:

10.00 - 12.00

3.Oturum: Düşünce Deneyimi Din Algısı

İslam dininin usuli anlamda değişmezleri ve değişkenleri üzerinde durmakla beraber ihtilaf fıkından ziyade İtilaf fıkının (uzlaşım, hoşgörü) temelleri araştırılacaktır.

Her fakülteden sözcü öğrenciler sunumlarını gerçekleştirecek bununla birlikte akademisyen hocalarımızın değerlendirme yapmaları istenecektir. Sunumların yapılıp sorunlar ve bunların çözüm önerilerinin konuşulmasıyla birlikte 3. Oturum sona erecektir.

12.00-13.00 Öğle Arası

Yemek ikramı ve namaz molası

13.00-15.00

4.Oturum: Uluslararası İlahiyatların Tecrübe ve Birikimleri

Hiçbir ülkenin tecrübesinin tam olarak diğer bir ülkenin rol modeli olamayacağı doğru olmakla beraber tutarlı bir perspektifle her bir tecrübe üzerinden geneli temsil eden ortak bir düşünce konsensüsü, ortak hedefler ve ortak eylem planlarının alt yapıları hazırlanabilir. Bu bağlamda bu oturumda uluslararası ilahiyatların birikim ve tecrübeleri araştırılacak ve örnek modeller üzerinde konuşulacaktır.

Her fakülteden sözcü öğrenciler sunumlarını gerçekleştirecek bununla birlikte akademisyen hocalarımızın değerlendirme yapmaları istenecektir. Sunumların yapılıp sorunlar ve bunların çözüm önerilerinin konuşulmasıyla birlikte 4.Oturum sona erecektir.

15.00-16.00 Çalıştay Değerlendirme ve Kapanış

Çalıştayın genel süreci konuşulacak ve Çalıştay sona erecektir.

BEKLENEN SONUÇLAR

1. İstanbul'daki beş İlahiyat Fakültesi tek çatı altında toplayacak resmi bir yapı oluşturulacaktır.
2. Yirmi öğrencinin katılımıyla çalıştay düzenlenecektir.
3. Çalıştay sonucu elde edilen raporlar el kitapçığı haline getirildikten sonra çoğaltılıp yol göstermesi amacıyla ilahiyat fakültelerine dağıtılacaktır.
4. Çalıştay hazırlık sürecinde Temsilci öğrencilerin hazırladıkları 80 makale derlenip gelecekte yapılacak gençlik çalışmalarına kaynak teşkil etmesi için kitap haline getirilecektir. Bununla beraber ortaya somut veri konmuş olacaktır.
5. Çalıştay sonucu oluşturulan faaliyet planı ile gençler aktif sahaya inecek ve İlahiyat gençliğinin tek çatı altında toplanması sağlanacaktır.
6. Öğrenciler kültürel ve sosyal alanda aktif bir organizasyon gerçekleştirebileceğini ortaya koyacaktır.
7. Projenin hedef kitlesinin tamamında İlahiyat gençliğinin potansiyeline karşı farkındalık oluşması sağlanacaktır.
8. Projeye katılan katılımcıların tamamında İlahiyat gençliğinin toplumsal ve sosyal alanda kendisine düşen sorumluluk şuuru kavratılacaktır.
9. Konuşmacı hocalarımızın konuşması ile ufuk, vizyon ve misyon noktasında katılımcılara katkı sağlanacaktır.
10. Müslümanlar arasında birlik ve beraberlik şuuruna sahip, İlahiyat gençliğinin sorunlarını tanıyan ve çözüm üretebilecek kaliteli, idealist genç liderlik bilincinin oluşturulması sağlanacaktır.
11. Projenin hedef kitlesi olan ilahiyat fakültelerinden gelen öğrenciler hem kendi aralarında hem de organizasyonda tanıştıkları kişilerle sürdürülebilir ilişkiler içinde olacaktır.

ÇALIŞTAY OTURUM RAPORLARI

BİRİNCİ OTURUM

FIRSATLAR

Türkiye genelinde 86 ilahiyat fakültesinde eğitim gören öğrencilerin mezuniyet sonrası birçok istihdam alanı olmasına rağmen öğrencilerin eğitim sürecinde temsil ettikleri misyonlara yönelik olması gereken sosyal bilincin dinamik bir şekilde faaliyet alanlarında kullanılmadığı ve bunun sonucu olarak mezun olduktan sonraki dönemlerde toplum içinde pasif kaldıkları gözlemlenmiştir.

Bu bağlamda öğrencilerin gerek kendi aralarındaki koordinasyonu gerek fakülte yönetimleriyle ve hocalarıyla olan koordinasyonun sürdürülebilir bir vizyonla aktif hale getirilmesi gerekmektedir.

Fırsat Alanları:

1. İnsan Kaynakları
 - Öğrenciler (kulüpler, öğrenci grupları)
 - Okul idaresi
 - Öğretmenler
2. Maddi Kaynaklar
3. Fiziki imkânlar
4. Maddi/nakdi imkânlar

ALT BAŞLIKLAR:

1. İlahiyat fakültelerinin sosyal çalışmalara yönelik politikaları.
2. Öğrencilerin sosyal çalışmalara yönelik bilinci ve tutumları.
3. Sosyal çalışmalara yönelik yönetim ve organizasyon eksiklikleri.
4. Öğrencileri aktif hale getirecek birleştirici ve bütünleştirici projelerin eksikliği.
5. Sosyal çalışmaların fon kaynaklarının düzeyi ve yeterliliği.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Bu başlık altında fakültenin amaçları: Diyanet hizmet alanında görev yapacak imam, vaiz, Kuran kursu öğreticisi vs. yetiştirmek, MEB ilköğretim ve ortaöğretim alanına yönelik Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenleri ve imam hatip ortaokul ve liselerinde meslek dersleri öğretmenleri yetiştirmek, dinî sosyal hizmet alanları olan; cezaevleri, huzurevleri, hastaneler, rehabilitasyon merkezleri ve korunmaya ve bakıma muhtaç çocuk ve gençlere “dinî danışmanlık” hizmeti verecek görevliler yetiştirmek şeklinde belirlenmiştir

Bu konu kapsamında ilahiyat fakültelerinin sosyal çalışmalara yönelik politikaları, insan kaynakları (Öğrenciler (Kulüpler ve öğrenci grupları), okul idaresi, öğretmenler) ve maddi kaynaklar (Fiziki imkânlar, maddi imkânlar) alt başlıklarıyla incelenmiştir. Öğrencilerin sosyal çalışmalara yönelik bilinci ve tutumları ise gelir düzeyleri, kulüpler, toplum baskısı çerçevesinde ele alınmıştır.

Bu bağlamda öğrencileri aktif hale getirecek birleştirici, bütünleştirici projelerin eksikliğine bununla beraber sosyal çalışmalara yönelik yönetim ve organizasyon eksikliğine değinilmiştir.

Çözüm Önerileri

1. Mezuniyet sonrası görev yapacakları alanlarla iç içe eğitim alabilmeleri sağlanmalı, bu sebeple sosyal aktivite başlığı altında fakültelerin öğretim programlarına staj dersi eklenmelidir. Bu dersin öğrencileri, psikolojik olarak hazırlanabilmeleri adına cezaevleri, huzurevleri ve yetimhanelerdeki dini ve ahlaki konferanslara öğrencilerin katılımları sağlanmalıdır.
2. Mezuniyet sonrası istihdam alanlarının farklılığı sebebiyle öğrencinin formasyon stajını MEB dışı kurumlarda da yerine getirebilme imkanı sağlanmalıdır.
3. Hazırlık döneminden itibaren mezun olana kadar her öğrenciye danışmanlık yapan hocalar (idari yapının teşviki ve yönetmeliklere dair bilgilendirilmeleriyle) aktif hale getirilmelidir. Bu sayede şehir ve ülke değiştiren, imam hatip harici liselerden gelen ve sair sebeplerle fakültenin ilk yıllarında sıkıntı yaşayan öğrencilere rehberlik hizmeti sunulmalıdır.
4. İlahiyat Öğrencilerine yönelik Diksiyon dersleri zorunlu hale getirilmelidir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

İlahiyat fakültelerinde bilgi donanımı noktasında sorun yaşamamakla birlikte edilen bilginin aktif sahadaki yansıması beklenen ölçüde değildir. İletişim kopukluğundan kaynaklanan sosyal çevre ile uyum sorunu yaşanmaktadır. Meslek konusunda ise toplum tarafından öğrencilere baskı uygulanmaktadır. Cematsel yaklaşımlardan kaynaklanan ilahiyat karşıtlığı ve ilahiyat fakültelerine temkinli yaklaşma durumu boy göstermektedir. Fakültelerde Din adamı mı? Yoksa din alimi mi? Yetiştirildiğinin ayırımına yer verilmemektedir. Bu bağlamda öğrenciler dini özümsemek, hissetmek, ruhunu kavramaktan uzaklaşarak derslere not kaygısı ile yaklaşmaktadır.

Aynı zamanda tarihsel sürecin bıraktığı derin izler de (İlahiyat fakültelerinin kapatılması, önlerinin kesilmesi, 28 Şubat süreci) devam etmektedir. Fakülte öğrencilerinde özgüven eksikliğinden kaynaklı kendini sosyal dinamizm içinde ifade etme güçlüğü yaşanmaktadır. Öğrenciler Postmodern çağın getirdiği bireyselliğin etkisi ile toplumdan soyutlanmış durumdadırlar. Geçmişin birikimi ile gününü harmanlayamama sonucu sosyal hayattan uzaklaşma da bu soyutlanmanın bir diğer yönüdür. Sunuda tüm bu saydığımız problemler anketlerle desteklenmiş neticesinde çözüm önerileri getirilmiştir.

Çözüm Önerileri

1. Çocuk yetiştirme kurumları, İmam Hatipler ve huzur evleri ile düzenli aralıklarla gidilen stajlar yapılması ve her yaş grubunu tanıma imkanı sağlanmalıdır.
2. Toplumlakaynaşma hocalar eşliğinde namaz programları gibi aktiviteler düzenlenerek sosyal alanı tanıma imkanı ve beraberinde halka öğrencilerin sohbet verebilmeleri adına çalışmalar yapılabilir.
3. Danışman hocaların destekleri ile ilahiyat öğrencileri ilgi alanlarına yönlendirmelidir.
4. Kendi ilgi alanları ile ilgili araştırmalarını, fikirlerini tartışabilecekleri, müfredat kısıtlaması olmadan hoca eşliğinde ders imkanları öğrencilerin gelişmesine katkı sağlayacaktır.
5. Farklı olan ve Müslümanlara ait sorunları tanıma imkanı sağlanması, gerekirse apaçi gençlerle olsun veya kısıtlı imkana sahip aileler olsun tespit edilen sorunlara öğrenci de şahit olmalı ki kendisi fikir yürütüp çözümler üretebilsin.
6. Farklı projeler ile eğitimler verilerek öğrenci İslamiyet'in eğitim ve öğretim sorumluluğu omuzlarında hissetmelidir.
7. Öğrenilen bilgiler ve gelenek yoluyla elde edilenler harmanlanarak öğrenci tarafından gününe uyarlanabilmelidir. Bu bağlamda içtihat, kıyas toplantıları yapılmalı, ele alınan sorunlar tartışmaya açılmalıdır.
8. Derslerde öğrencilerin aktif olmalarını teşvik edecek sosyal ödevler verilmelidir. Ders not kaygısından uzaklaşarak öğrenme isteği canlandıracaktır bunun sonucu olarak da öğrenci sosyal sahayı kendisi keşfetme imkanını bulacaktır.
9. Bilim, teknoloji ve yaşadığımız çağı takip edebileceğimiz konferanslar düzenlenebilir.
10. Kulüp faaliyetleri: Uluslararası öğrenciler ile şenlikler düzenlenebilir.
11. Öğrencilere kendi projelerini üretme imkanı tanınmalıdır.
12. Münazara faaliyetleri yaygınlaştırılmalıdır.
13. Farklı İlahiyat fakülteleri belli aralıklar ile bir araya gelerek ortak çalışmalar ve projeler gerçekleştirilmelidir.

ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

İlahiyat fakültelerinin eğitim sürecinde öğrencilerin sosyal alanları yeteri kadar değerlendirmedeği ve bunun sonucunda mezun olduktan sonra da pasif kaldığı gözlemlenmiştir. İlahiyat Fakültelerinin Sosyal Çalışmalara Yönelik Politikaları incelenmiş olup, ilmî faaliyetlerin: Okul içinde ve bilgi eksenli konferans, söyleşi, panel, kitap tahlili, ilahiyat dersleri dışında hadis, tefsir okumaları gibi başlıklar altında akademisyen, yazar, sanatçı, sivil toplum kuruluşu başkanı davet etme, örnek şahsiyetlerin anma programları şeklinde; aktif faaliyetlerin ise: Şehir içi ve şehir dışı, turistik ve tarihi mekanlar ile yeşil alan gezileri, darülaceze ziyaretleri, yardım amaçlı düzenlenen kermesler, afet ya da savaş bölgelerine erzak gönderme, su kuyusu açtırma, kan verme, gösteri ve mitingler, sportif faaliyetler ve sanat aktiviteleri şeklinde olduğu gözlemlenmiştir.

Öğrencilerin sosyal çalışmalara yönelik bilinç ve tutumlarına baktığımızda ise: Farklı konulara farklı kişilerce değinmenin ve faaliyetlerin ders dışı konularda olmasının daha ilgi çekici olacağı, kitap tahlili, film eleştirisi gibi programların kalitesi ve sayısı arttırılırsa öğrencilerin daha çok katılmak isteyeceği, ilahiyat öğrencilerinin daha çok kendi içlerinde kalan faaliyetlerinin dışa açılmasının toplum nezdinde daha iyi olacağı, az yapılan faaliyetlerin daha değerli olabileceği, programlarda öğrencilerin hoşuna gidebilecek ikramların katılımı arttırabileceği gibi konularda görüşler elde edilmiştir.

Öğrenciler neden aktif değil? Sosyal çalışmaların eksikleri nelerdir? Gibi sorular sorduk ve neticesinde: Lisede öğretmen merkezli eğitim olması, teorik olarak her türlü bilgiyi öğrenebilen öğrencilerin, sosyalleşmeye fırsat bulamaması ya da nasıl uygulayacaklarını kestirememesi, kendi binasında bir İlahiyat fakültesi, başka fakültelerin faaliyetlerinden habersiz kalması, sosyal medyanın öğrencilerin hayatlarının merkezinde olması ama gereği gibi kullanılamaması sonuçlarını öngördük.

Bu konu kapsamında faaliyetlerin kaynak olarak: Öğrencilerin aktif olduğu vakıflardan, dekanlardan, okulların kulüplere ayırdığı meblağlardan beslendiğini ya da kendi aralarında para topladıklarını gördük.

Çözüm Önerileri

1. Öğrencilerin merak ettiği, ihtiyaç duyduğu alanlar tespit edilip onlara yönelik faaliyet alanları açılmalıdır.
2. Klüp çalışmalarına önem verilmelidir.
3. Katılımcının pasif değil aktif olduğu çalışma alanları açılmalıdır.
4. Planlamasını öğrencilerin yaptığı, öğrenci ve hoca işbirliğiyle planlanan faaliyetler düzenlenmelidir.

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Bu oturumda ilahiyat mezunlarını ele alırken “eski ve yeni” olmak üzere iki farklı jenerasyonda değerlendireceğiz. İlk jenerasyonu oluşturan kimseler hocalarımız, babalarımız, amcalarımız büyüklerimizdir. İkinci jenerasyonda ise yeni mezun olmuş abi ve ablalarımız ve bizler gelmekteyiz.

Çevremizde yapılan toplumsal faaliyetlere baktığımız vakit bunların birçoğunun STKlar, dernekler, vakıflar ve çeşitli platformlar aracılığıyla yapılan faaliyetler olduğunu görmekteyiz. Ve bu saymış olduğumuz kurumların yöneticilerine, kurucu üyelerine, çalışanlarına, gönül erlerine baktığımız vakit bunlarının birçoğunun ilahiyat mezunları olduğunu müşahade etmekteyiz.

İlk jenerasyonu ele aldığımız vakit herhangi bir pasifliğin göze çarpmadığını rahatlıkla dile getirebiliriz. İkinci jenerasyona geldiğimiz vakit ise -yanı abi ablarımızın ve bizlerin bulunduğu- ilk jenerasyonun görmediği bir refah ve bolluk içinde ilim tahsil ettiğimizi açıkça söyleyebiliriz. Bu refah bize bildiklerimizi, savunduğumuz ideolojileri daha rahat bir şekilde yayma imkânı sunarken diğer taraftan da kendi içimize doğru bir kapanıklığı ve yalnızlığı getirmiştir. Bizler bu bolluk ve refah içinde neden hocalarımız gibi mücadeleci değiliz diye soracak olursak bunun da en önde gelen nedeni birlik ve beraberlikten uzak oluşumuzdur. Birinci jenerasyon da ise tam tersine bir birlik ve beraberlik duygusu daha ön plandaydı yokluk ve sıkıntılar birbirlerine olan ihtiyaçlarını artırıyordu.

Bunlarla birlikte her şeyden önce bizler “İlahiyat ve İslami İlimlerin amaçları ne olmalıdır?” sorusuna cevap aramalıyız. Cevabımızı bir-iki temel prensip üzerine oturttuğumuz vakit şöyle bir cevap vermek zannediyorum ki İlahiyat ve İslami İlimler Fakültelerinin amacını büyük oranda yansıtacaktır. İlahiyat ve İslami İlimler Fakültelerinin amacı; Kur’an’ı ve sünneti referans alabilmeyi, kültür ve medeniyet mirasını geçmiş-bugün-gelecek sacayakları üzerinde değerlendirebilmeyi, yaşanan hayatı yorumlayabilme kapasitesine sahip ve çağın problemlerine çözüm üretebilmeyi kendisine dert edinmiş ilim adamları yetiştirmeyi hedeflemektir şeklinde özetlersek öyle sanıyorum ki hata etmiş olmayız.

Sonuç olarak İlahiyat ve İslami İlimler Fakültelerinde beş yıl boyunca masa başında dirsek çürütülerek elde edilen birikimin toplumun bütün kesimlerinin yararlanabileceği bir perspektife dönüştürülebilmesi için lisans dönemindeyken öğrencilerin toplumla iç içe olması gerekmektedir. Deyim yerindeyse lisans döneminde ilahiyatçıların kolları sıvayıp sahaya, araziye inmesi gereklidir.

Bilindiği üzere din inançtır, ahlaktır, bir davranış düzenidir, kültürdür, medeniyettir, sanattır. Kısacası hayatın her alanında dinin etkisi mevcuttur. İlahiyat ve İslami ilimler de din ile ilgilendiğine göre ilahiyatçıların da hayatın her alanında olması gerekmektedir ki din hayata taşınmış olsun. Bu bağlamda ilahiyatçıların yalnızca ilahiyat dersleriyle yetinmemesi gerekmektedir. Üniversitelerce ilahiyatlara tanınan Çift anadal ve Yandal programlarında ayrılan kontenjanlar artırılmalı, böylelikle ilahiyatçı bir tarihçimiz, ilahiyatçı bir edebiyatçımız, ilahiyatçı bir hukukçumuz olacaktır ki bu da biz ilahiyatçılara toplumun her kesimiyle ilgilenebilme imkanı sunacaktır.

Buradan alacağımız güzel neticeler bizi Osmanlı dönemindeki Ali Kuşçular, Piri Reisler, Mimar Sinanlar, Katip Çelebiler, Ahmet Cevdet Paşalar ve Mustafa Sabri Efendiler gibi büyük alimlerin tekrar yetişmesine imkan sağlayacaktır.

Çözüm Önerileri

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Fakültelerin ortak çalışması sonucu;

1. Öğrencilerin toplumla bir araya gelmesini sağlayacak projeler geliştirilmeli, toplumu irşat noktasında reklamlar, kamu spotları vb. faaliyetler yapılmalıdır. Mezuniyet sonrası istihdam alanlarının farklılığı sebebiyle öğrencinin formasyon stajını MEB dışı kurumlarda da yerine getirebilme imkanı sağlanmalıdır.
2. Camilerde, Kuran Kurslarında, cezaevlerinde, huzurevlerinde faaliyetlerde bulunulmalıdır.
3. Belli şartlar ve başarı sırası esas alınacak şekilde öğrencilerin hac ve umre dönemlerinde kafilelerin başlarına yardımcı hoca niteliğinde görevlendirilmelidir.
4. Hizmet içi eğitim ve stajlar lisans döneminde başlatılmalıdır.
5. Yetimhane ve Çocuk esirgeme kurumları da anne-baba sevgisinden mahrum kimselere abi/ablalık yapılmasına yönelik çalışmalar yapılmalı.
6. Üniversite ve Kulüpler vasıtasıyla kitap okuma/tahlil noktasında üniversiteler arası yarışmalar düzenlenip okuma oranının yükseltilmesine çalışılmalıdır.
7. «Topluma rehber olma bilinci ve misyonu» başlığı altında faaliyetler yapılarak ilahiyatçılarda ki üslup sorununa çareler bulunulmalıdır.
8. İlahiyat ve İslami ilimlere tanınan çap ve yan dal kontenjanları artırılmalıdır.

29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ Çözüm Önerileri

1. İlahiyat öğrencilerini 5-4 yılın ardından toplumla tanıştırmak yerine okurken öğrencilerin farklı kesimlerle birlikte olmalarını sağlayacak çalışmalar yapılmalıdır
2. İlim adamı olmak birincil hedefimiz olsa da toplumsal değişimde de rol sahibi olabilmeliyiz.
3. Öğrenciler daha çok uygulamalı dersler yapmaya teşvik edilmelidir.
4. Seçmeli 'halk ile iletişim' dersleri verilmelidir ve bu şekilde çağın toplumlarının dilini ve yönelimlerinin bilinmesi sağlanmalıdır.
5. İlahiyat öğrencilerini küçük yaş gruplarıyla bir araya getirecek devamlı faaliyetler düzenlenmelidir. İzcilik buna verebileceğimiz örneklerdendir.
6. Belirli üniversitelerde üzerine düşülse de henüz ilahiyatların tamamına yayılmayan eleştirel düşünme derslerine çok daha büyük öncelik verilmeli ve öğrencilerin doğruyu yanlıştan ayırma kabiliyetini arttırarak toplumla iletişimi sağlamlaştırılmalıdır.

ÇALIŞTAY OTURUM RAPORLARI

İKİNCİ OTURUM

AİLE VE SOSYAL ÇEVRENİN ETKİSİ

Nüfusunun büyük bir kesimi gençlerden oluşan Türk toplumunun hali hazırda var olan bu potansiyelden tam olarak istifade edemediği bilinen bir gerçektir. Genel anlamda dinamik bir enerjiye sahip olan Türk gençliğinin bireyden topluma açılan perspektifte sosyal dönüşüm ve kalkınma projelerindeki katılım seviyesi dikkat çekecek kadar azdır.

Bu bağlamda ailelerin çocuklardan beklentileri, geleneksel din algısı, köyden kente göçün ekonomik ve kültürel etkileri, farklı dini grup ve yapıların birbirleriyle çatışmacı din tasavvurları gibi birçok etkinin yetişen neslin üzerinde büyük etkileri vardır.

Bu oturum konusunda sosyal yapılar içerisinde yetişerek gelen ilahiyat gençliğinin gerek bireysel hedefleri gerekse de sosyal hedeflerinin bahs edilen etkenler tarafından kuşatılarak bir baskı oluşturma potansiyeli ve sorunsallığı araştırılacaktır.

Alt başlıklar

1. Köyden şehre göçte yetişen kuşakların kimlik tahlili-Analizi (Bu göç içerisinde yetişen çocukların Üniversite içerisindeki tutumları, Sosyal hayattaki tutumları gibi..)
2. Dini yapıların (cemaat, tarikat, hareket) aileler üzerindeki etkileri ve bu etkilerin çocuklara tesirleri
3. Geleneksel İslam algısının özellikleri ve öğrencilerin sosyalliği yönündeki olumlu/olumsuz etkileri
4. Ebeveynlerin beklentileri ile gençlerin idealleri arasındaki çatışmanın gençler üzerindeki etkisi
 - Maddi beklentiler
 - Değişen dünya
 - Bilgi teknoloji
 - Bilim ve gelenek çatışması
5. Öğrencilerin ilahiyata gelmeden önce okuduğu okulların etkisi (İmam hatip-Anadolu-normal olarak incelenebilir bununla beraber gelen öğrencilerin çoğu imam hatip olmaları hasebiyle imam hatiplerin öğrenciler üzerindeki tutumu ve bunun ilahiyattaki eğitim hayatına yansımaları incelenebilir)

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Konu başlığı altında:

- Ebeveynlerin beklentileri ile gençlerin idealleri arasındaki çatışmanın gençler üzerinde bırakmış olduğu tesirler
- Dini yapıların aileler bazındaki etkileri ve bu etkilerin çocuklar üzerindeki yansımaları
- Öğrencilerin geldikleri liselerin gençlerin fikri oluşumlarında bıraktığı izler
- Köyden kentlere yaşamakta olan göçlerin sonucunda kentte yetişen kuşakların kimlik tahlili-analizi
- Geleneksel İslam algısının özellikleri ve öğrencilerin sosyalliğine yapmış oduğu olumlu veya olumsuz yönleri incelenmiştir.

Gençlerin ideallerini etkileyen nedenler arasında değişen dünya karşısında hızla yayılan bilgiler ve gün geçtikçe gelişen teknolojik faaliyetlerin getirmiş olduğu yeni sosyal düzen ve bunun sonucu olarak da ortaya çıkan modern-gelenek çatışmasının etkili olduğu belirlenmiştir.

Ebeveyn beklentileri ile gençlerin idealleri arasındaki çatışmalar konusunda ebeveynlerin çocuklarına karşı olan görev ve sorumluluklarının verdiği duygu ile birlikte ebeveyn davranışlarının çocuk gelişimine olan psikolojik etkileri araştırılmıştır.

Geleneksel İslam algısı başlığında İslami gerçeklik, İslam kültürü, küresel İslam konuları ele alınmıştır.

Çözüm Önerileri

1. Ailelere okullarda ve Diyanet'in 'Aile ve Rehberlik' merkezlerinde çocuk eğitime dair eğitimler arttırılmalıdır.
2. Liselerde ilahiyat öğrencileri işbirliği ile MEB vasıta ile öğrencilere misyon, vizyon ve ideal belirleme noktasında bilinçlendirici sosyal etkinlikler düzenlenmelidir.
3. Hazırlık sınıflarında oryantasyon programları nitelikli şekilde yapılmalıdır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Konu kapsamında başta aile, sosyal çevre gibi kavramların tanımları incelenmiş, konunun araştırılmasının gerekçeleri sunulmuştur. Temel sorunlar: İlahiyat fakültesindeki öğrencilerin üniversite de aktif olamaması, kitlesel anlamda büyük bir sayı oluşturmamasına rağmen bu potansiyel enerjinin statik ve alan dışı harcanması, öğrencilerinin aile ve sosyal çevre ile uyum sağlayamaması şeklinde belirlenmiştir. Konu beş ana başlık altında incelenmiştir: Dini yapılanma, göç etkisi, geleneksel İslam, ebeveyn-genç ilişkisi, lise eğitimi.

Dini Yapılanma: İnsanların bu yapılara girme sebepleri ile pozitif negatif yönleri şeklinde incelenmiştir. Geleneksel İslam Algısı: Konuya ilişkin tanımı içerir. Ebeveyn genç ilişkisi: "Kuşak Çatışması" olarak adlandırdığımız fiktisel ayrılıkları yapılan anketle açıklar. Göç etkisi de sorunlar ve çözümler şeklinde ele alınmıştır. Lise eğitimi: liselerin genel çerçevede ele alınmasından sonra ihl ve ihl olmayan şeklinde bir ayrımla incelenmiştir.

Sonuç olarak: İnsan sosyal bir varlık olarak ailesinin bir yansımasıdır. Aile içinde verilen eğitimlerin, ahlaki ölçüde verildiği takdirde eğitim ve sosyal hayatında sıkıntıları asgari seviyeye çekeceğini, dini yapılanmalardaki farklılıklar, geleneksel veya modernist akım etkileri veya aldığı eğitimin ahlaki kural bütünlüğüne sahip olması için bireye bir araç olduğu kanılarına varılmıştır.

Çözüm Önerileri

1. Üniversiteye gelen öğrencilerin adaptasyon sorunlarına çare olabilmek adına her fakültede hazırlık platformu oluşturulmalıdır. Bu platformlarda düzenli bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.
2. Diyanet İşleri Başkanlığı Aile sağlık ocakları gibi 'Aile Rehberlik Büroları' açıp buralarda dini rehberlik eğitimleri verilmelidir.
3. Her mahallede aile hekimi olduğu gibi belirlenen aile sayısına göre Diyanet İşleri Başkanlığı vasıtasıyla mahalle bazlı "Aile Danışmanı" atanmalı ve düzenli bilgilendirmeler yapılmalıdır.
4. Her üniversitede fikir atölyeleri oluşturup gündem değerlendirmeleri gibi öğrencinin farklı fikirlerle tanışması sağlanmalıdır.
5. Sosyal sorumluluğu arttıracak konularda uygulamalı çalışmalar yapılmalıdır.
6. Diyanet İşleri Başkanlığıyla beraber çalışmalar yaparak ilahiyat fakülteleri kamuyu işgal edecek sosyal sorumluluk projeleri yapılmalıdır.

ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

Bu başlıkta konu: Köyden şehre göçte yetişen kuşakların kimlik tahlili-analizi, dini yapıların (cemaat, tarikat, hareket) aileler üzerindeki etkileri ve bu etkilerin çocuklara tesirleri, geleneksel İslam algısının özellikleri ve öğrencilerin sosyalliği yönündeki olumlu/olumsuz etkileri, ebeveynlerin beklentileri ile gençlerin idealleri arasındaki çatışmanın gençler üzerindeki etkisi, öğrencilerin ilahiyata gelmeden önce okuduğu okulların etkisi çerçevelerinde incelenmiş olup problemler şu şekilde belirlenmiştir:

1. Köyden şehre göçte yetişen kuşakların
 - Maddi yetersizlik,
 - Şehir yaşantısının farklılığı, şehrin büyüklüğü,
 - Kendine uygun arkadaş bulamama gibi problemler yaşaması.
2. Dini yapıların
 - Küçük yaştan kreşler, anaokulları ile kişinin tüm eğitim hayatını şekillendirmesi, aynı yapının dergisi, televizyonu, gazetesinin etkisi ile kişinin şu'cu, bu'cu damgası yeme korkusu.
 - Aile içinde farklı dini yapılara mensup bireylerin evde huzursuzluk yaşamaları.
3. Geleneksel İslam algısının, İbadetlere hasredilmiş olması dolayısıyla sosyal ve evrensel sorunlara az bir duyarlılıkla çerçevelenen dindarlık olarak addedilmesi.
4. Ebeveynlerin beklentileri ile gençlerin idealleri arasındaki çatışmanın:
 - Meslek edinme kaygısı
 - Ev işlerini öğrenme ve evlilik kaygısı
 - Siyasi olarak karışık dönemin genci olan ebeveynler ve şimdinin gençleri arasındaki kuşak çatışmaları
 - Çocuklarının sapıtabileceği endişesi
 - "O kadar şey biliyorsun ama ikindinin sünnetini kılmıyorsun!" Öğrencideki ilim-amel uyuşmazlığının aile tarafından hoş karşılanmaması şeklinde gerçekleşmesi.
5. Öğrencilerin ilahiyata gelmeden önce okuduğu okulların:
Mezun olunan lise İmam Hatip ve İmam Hatip olmayan şeklinde ayrıldığında:
 - Diğer liselerde pasif öğrenimin daha az olması,
 - İmam hatipli için nispeten benzer ortam olan ilahiyatların diğer öğrenciler için alışma süreci gerektirmesi.
 - Mezkur benzer ortamın imam hatipli için verdiği heyecansızlık, diğeri için aksinin gözlenmesi,
 - İmam Hatiplerde verilen ilahiyatlardaki eğitim ve sosyal ortam bilgisinin abartılı olması

Genel Problemler

- Yeni ortama alışma sorunu
- Geçmişteki tek/az kanallı bilgilenme ve ilahiyatta bunlardan farklı şekilde bilgilenme,sorgulamalar
- Kız ve erkek öğrenciler arasındaki ilişkiler
- Çevreden «sapık» olarak anlaşılmaya endişesi
- İlmî ortamdaki linçe dayalı kültürün oluşturduğu tedirginlik

Çözüm Önerileri

1. Yeni gelen öğrencilerin alışma sürecini kolaylaştırmak için oryantasyon çalışmaları ve üst dönemlerle bir araya getirilebilecek faaliyetler yapılmalıdır.
2. Aileleri hocalarla buluşturup çocuklarının emin ellerde olduğunu bilmelerini sağlamak, bu sayede çocuğa duyulan güvenin artmasıyla evde çıkan çatışmaların azaltılması hedeflenmelidir.
3. Sosyal çalışmalardaki konular için akademik veri tabanını besleyecek yeni çalışmalar yapılmalıdır.

29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ Çözüm Önerileri

1. Oryantasyon eğitimi daha sağlam ve geniş alana yayılarak verilmelidir.
2. İlahiyat fakültelerine görevi sadece danışmanlık olan hocalar tahsis edilmelidir.
3. Dini cemaatler konusunda cemaatleri değiştirmemiz mümkün olmayacağı için öğrencilere katılacakları cemaatte veya İslami toplulukta bazı özellikler aramaları gerektiğine yönelik bilinçlendirme yapılmalıdır.Örnek verecek olursak:
 - Mümkün olduğunca siyasetten uzak duran bir cemaat olmalıdır.
 - Özgür düşüncüyü engellememelidir.
 - Eleştiri kabul etmelidir.
 - Şeffaf olmalıdır.
 - Çalışmaları toplum yararına olmalı, cemaatin yararına olmamalıdır.
 - Toplumla iç içe olmalı sağlanmalıdır.
 - Katılan bireyleri ailesinden ve önceki çevresinden koparmamalıdır.

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

Çözüm Önerileri

1. Dil eğitime önem verilerek bu amaç doğrultusunda yurt dışı eğitim imkanları geliştirilmelidir. Böylelikle hem öğrencilerin özgüveni hem de ilahiyatçı imajı beslenmelidir.
2. Rehberlik ve danışmanlık hizmetleri geliştirilmelidir.
3. Teorik bilgilerin pratiğe dönüşeceği staj çalışmaları düzenlenerek ciddiyetle uygulanmalıdır.
4. Çift Anadal programları ile ilahiyat öğrencilerinin farklı alanlarda eğitim alabilmesinin önü açılmalı ve kolaylaştırılmalıdır.
5. Toplumun ilahiyat fakültelerine dair algıları araştırılarak doğru iletişimin sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
6. Güncel inanç ve inançsızlık yönelimlerine dair (Ateizm, Deizm, Agnostisizm, Nihilizm vb.) okuma grupları kurulmalı ve İLABİR bünyesinde tüm ilahiyatlara hitap eden seminerler düzenlenmelidir. Materyalizm, Sekülerizm, Hümanizm vb. akımlara yönelik çürütmeler yapılarak bu akımları besleyen damarlar zayıflatılmalıdır.

ÇALIŞTAY OTURUM RAPORLARI

ÜÇÜNCÜ OTURUM

DÜŞÜNCE DEN EYLEME DİN ALGISI

Bilindiği üzere İslam'ın düşünceden eyleme ilmi müktesebatına bakıldığında şu genel çerçeve ortaya çıkar:

İbadet ve muamelat olarak ayrılan ve dört prensip (Kuran sünnet icma kıyas) üzerine bina edilen bu köklü birikim temelde iki sabit kıstasa dayanır; Vahiy ve Akıl.

Vahiy, ilmi geleneğimizde merkezde kuranı ve sosyal hayata açılımında sünneti temsil ederken; Akıl ise olgun kurul akli diyebileceğimiz icmadan kıyas ve istihsana, oradan da nasların olmadığı sahadaki disiplinel üstün aklın içtihatlarına kadar uzanan süreci kapsar.

Özetle; birinci taraf genel anlamda değişmezleri içerirken, ikinci taraf dinamik sosyal hayatla eş zamanlı giden değişkenler sahasını içerisine alır.

Askeri, coğrafi ve sosyolojik değişkenleriyle beraber dinin sabit ve değişkenleri sahasında farklı fıkhi, siyasi, akaidi, akım ve ekolleri ortaya çıkmıştır.

Bu ekollerden de dini anlama ve yaşamaya yönelik değişik metotlar ortaya çıkmıştır. Örneğin; yönetimden ferde (raye), otoriteye itaat, vergi, savaş hukuku, cizye, açık pazar ekonomisi, diğer toplumlarla ilişkiler, zekâtın taksimatı, din ve düşünce özgürlüğü, eğitim hakkı, ferdi mülkiyet hakkı vb. birçok konu vahiyden toplumlara açılan dinamik bir sahadır.

Vahiyden insana, insandan yönetim, bilim, sanat ve edebiyata; bu kültürel renklilikten medeniyet ve toplumlara, oradan da 21. yüzyıla gelindiğinde, günümüz İslam toplumlarını temsil eden dört ana akımdan söz edinilebilir. Bizler de, bu oturumda ilahiyat gençleri ve bu dört temel akım arasındaki ilişkinin toplumsal alana yansımalarını inceleyeceğiz.

ALT BAŞLIKLAR:

1. İlahiyat Öğrencileri ve Siyasal Akımlar
(Bu ilişkinin düşünceden eyleme toplumsal alanda olumlu/olumsuz yansımaları)
2. İlahiyat Öğrencileri ve Islah Hareketleri (tarikât, cemaat vb.)
(Bu ilişkilerin düşünceden eyleme toplumsal alanda olumlu/olumsuz yansımaları)
3. İlahiyat Öğrencileri ve Cihadi Akımlar;
(Bu ilişkinin düşünceden eyleme toplumsal alanda olumlu/olumsuz yansımaları)
4. İlahiyat Öğrencileri ve Modernist Akımlar;
(Bu ilişkinin düşünceden eyleme toplumsal alanda olumlu/olumsuz yansımaları)

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Düşünceden eyleme din algısının ilahiyat gençleri üzerindeki etkisi ele alınırken dört ana akım üzerinde durulmuştur. Bu akımlar İslah Hareketleri, Modernist Akımlar, Siyasal Akımlar ve Cihadi Akımlar olarak sınıflandırılabilir. Bu akımların sebebiyet verdiği temel sorunları aile faktörü, çevresel faktörler, eğitim faktörü noktalarında ele almak konunun anlaşılmasını kolaylaştıracaktır.

Konuya ıslah hareketlerinin incelenmesi ile başlayacak olursak ıslah kavramı sözlükte aslına döndürmek, düzeltmek, daha iyi duruma getirmek olarak ifade edilmiştir. İslah hareketlerin gerek Osmanlı coğrafyasında gerekse diğer İslam devletlerinin bulunduğu coğrafyada ortaya çıkmaya başlamıştır. Ortaya çıkmasında sebep olarak İslam dünyasının Batı karşısında gerilemesi ve Fransız ihtilaliyle birlikte ortaya çıkan milliyetçi akımlar olduğunu söyleyebiliriz. İslah hareketlerini iki ana başlık altında incelemek istersek Kültürel İslahat Hareketleri ve Siyasal İslah Hareketleri olarak ele alabiliriz. Değişen dünya düzeni ve ilerleyen zamanda kültürel ıslahat hareketleri kendini modernist akımlar olarak, siyasal ıslahat hareketleri de kendini siyasal akımlar ve cihadi akımlar olarak göstermektedir.

Yapmış olduğumuz bu ayırım neticesinde kültürel ıslahat hareketlerden doğan modernist akımları inceleyecek olursak İslam devletlerinin gerilemesindeki ana etmenin İslam'ın değil, Müslümanların İslam'dan uzaklaşması olduğunu vurgulanmaktadır. İslam bilginleri bir yandan ezilmişlik duygusunu atmak bir yandan da İslam'ın düşünce yani akıldan yoksun bir din olmadığını vurgulamak istediler. Kuranın yeniden yorumlanması gerektiğini geleneğe bağlılığın artık olmaması gerektiğini ve geleneğin dinin içerisinden sıyrılması gerektiğini vurguladılar. Bu yönde Cemaleddin Afgani, Muhammed Abduh, Reşit Rıza Muhammed İkbal, gibi yazarlar dirsek çürütmeye başladılar. Modernist akımlar ıslah hareketlerinin daha çok düşünce kısmına girmekle birlikte gerek ilahiyat fakültesi öğrencileri gerekse de İslami ilimler fakültesi öğrencileri bu akımlarda zamanla etkilenmeye ve bu akımlarla etkilemeye başladılar.

İslah hareketlerinin siyasi ıslahları neticesinde doğan akımlara baktığımızda bir tarafta siyasal akımları diğer tarafta da cihadi akımları görmekteyiz. siyasal akımlar daha çok bağımsızlığı bulunan Müslüman devletlerde kendini göstermektedir. İlahiyat fakülteleri üzerinden inceleyeceğimiz için ülkemizde MTTB, AKP gençlik kolları, AGD gibi kuruluşları sayabiliriz.

Siyasi ıslah hareketlerinde cihadi akımlara gelecek olursak. Cihadi akımlar siyasal ıslah hareketlerin radikalleşmiş kısmını oluşturmaktadırlar. Cihad kavramı İslami literatürde dinvi emirleri öğrenip ona göre yaşamak ve başkalarına öğretmek, iyiliği emredip kötülükten sakındırmaya çalışmak, İslam'ı tebliğ, nefse ve dış düşmanlara karşı mücadele etmektir. Cihadi akımların çoğu İslam savunuculuğundan ziyade islamofobinin oluşmasına katkıda bulunmuş,

dinin öğretilerini katı bir şekilde uygulamış ve cihad kavramını farklılaştırmıştır. Bu bağlamda tarihte birçok grup meydana gelmiştir. Günümüzde de El-Kaide, Taliban, IŞİD gibi gruplar meydana gelmiştir. Genel olarak baktığımızda cihad psikolojik bir eylemdir. Bu sebeple ister silah ister yazı ister de sözle olsun insanlara tesir etmektedir. Kendi çıkarları uğruna insanlara hem maddi hem de manevi zarar vermek İslam'ın ruhuna aykırıdır.

Çözüm Önerileri

1. Aile Faktörü: « Aile Eğitimi ve Psikolojisi» seminer ve dersleri düzenlenmelidir.
2. Çevresel Faktörler: Kitle iletişim araçlarının aktif kullanılması sebebiyle kitle iletişim araçlarıyla toplumbilginleştirilmelidir.
3. Eğitim Faktörü:
 - Hoca öğrenci ilişkilerinin güçlendirilmelidir.
 - Fikir gruplarıyla 'düşünce geliştirme' dersleri yapılmalıdır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

İlahiyat gençleri ve dört temel akım (Siyasal akımlar, ıslah hareketleri, cihadî akımlar, modernist akımlar) arasındaki ilişkinin toplumsal alana yansımaları ve ilahiyat öğrencileri üzerindeki etkileri her biri ayrı bir konu başlığında ele alınmıştır. Ve tespit edilen sorunlara çözüm önerileri sunulmuştur.

1. İlahiyat Öğrencileri ve Siyasal Akımlar

Siyasal akımların etkisi sadece İlahiyat fakülteleri içinde olmayıp diğer fakültede eğitim görmekte olan gençlerin büyük bir kısmını da etkilemektedir. Asıl sorun bir görüş doğrultusunda yaftalanma bir başka deyişle “etiketlenme” korkusudur.

2. İlahiyat Öğrencileri Ve Islah Hareketleri

Islah hareketlerini olumlu yönlerine yer verilerek ıslah hareketlerinin tebliğ faaliyetlerinde dinamik olunmasını sağlamakla birlikte toplumu ve bireyi etkileyecek hatalara karşı onlara daima ikazlarda bulunmaları ve bu tür hatalardan onları koruma gayreti içerisinde olmaları üzerinde durulmuştur. Bununla birlikte İlahiyat fakültesinde yaygın bulunan tarikat ve cemaatlerin sebep olduğu sorunlar ele alınmıştır. Tarikat ve cemaatler dış dünyadaki gelişmelere kapılarını kapatan, içe kapanık, kendi doğrularıyla yaşayan, en basit eleştirilere bile tepki gösteren topluluklara dönüşmüş olmaları söz konusudur. Yeni fikirlere kapalı olan bir İlahiyat öğrencisi mezuniyetinden sonra toplumun kendisinden çözmesini beklediği sorunlar karşısında yetersiz kalacaktır. Müntesip olduğu dini grubun görüşlerini fakültede edindikleri bilgilerinin üstünde tutan öğrencilerin bu tutumu onların İlahiyat fakültesindeyken İlahiyat fakültesine yabancılaşması sorununu beraberinde getirir.

3. Cihadi Akımlar ve İlahiyat Öğrencileri

Cihat kavramının aslında ifade ettiği anlama değinilerek: Cihat «Allah yolundaki her türlü faaliyettir.» şeklinde tanımlanmıştır. Öğrencilerin sosyal alanda gerçekleştireceği birçok aktivite de bu bağlamda değerlendirilmekte ve öğrenciler “cihat” amacıyla nitelikli işlere imza atmaktadır. Bu konuda yapılan gençlik çalıştayının da öğrencilerin cihat niyetiyle yaptığını söylemek mümkündür. Cihat kavramı yer yer bağlamından koparılmış ve yanlış yorumlanmıştır. Birtakım sapkın ideolojiler kendi yapılanmalarını desteklemek adına bu kavramı sıklıkla kendilerine nispet etmiştir.

4. İlahiyat Öğrencisi ve Modernist Akımlar

Tarihsel mirasımız ve geleneğimiz bugünün modernist algıya sahip Müslümanları için bir engel ve yük olarak görülmeye başlandı. Bu bağlamda öze/kaynaklara dönüş söylemi aslında geleneğin reddinin ve ötekileştirmenin üstü örtük bir ifadesi olarak anlaşılabilir. İlahiyat öğrencilerinin bir kısmı kendini bu akımdan korumak adına gelenekselci bir tutuma sarılmaktadır. Ancak bu akıma karşı durmaya çalışırken de gelenekselciliğin anlamından uzakta radikalliğe yönelmektedirler. Bunun sonucu olarak gelişen dünyaya ayak uyduramamakta, nerede durması gerektiği noktasında yaşadığı sıkıntılardan dolayı toplum ile arasındaki iletişim koparak kendi içerisinde çıkmaza düşmektedir.

Çözüm Önerileri

1. Benim grubum algısından bizim ümmetimiz algısına tekrar dönmek için çalışmalar sürdürülerek eğitimler verilmelidir. İlahiyat öğrencileri bu gruplara yönelik sosyolojik ve psikolojik çalışmalar yapmalıdır. Diyanete dini eğitimle pedagojik eğitimi birleştirici anaokulları açması için projeler sunulmalıdır
2. Kendi iç barışımızı kollayacak noktada bizim daha yapıcı bir söylemi makro söylem olarak benimsememiz gerekmektedir.
3. İlahiyat fakülteleri kendi içlerinde bu konuyla ilişkili seminerler ve eğitimler düzenlemeliler. Tüm ilahiyatların dönemde 2 defa bir araya geleceği cihat şuurunun tam anlamıyla anlatıldığı konferans düzenlenmelidir.
4. Öğrencilerin modernist akımların tahribatını anlayabilmeleri için toplum nezdinde bu ideolojinin konumu belirlenmelidir. Bu yönde sosyolojik ve psikolojik çalışmalar bizim tarafımızdan yapılmalıdır
5. Toplumda bir araya geleceğimiz aktivitelerle modernist akımın temsilcisi olduğumuz algısı yıkılmalıdır.

ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

İlahiyat öğrencilerinin sosyal dinamizmde aktif olarak bulunamayışı ile ilahiyat gençlerini etkisi altına alan akımlar fikri boyut açısından ele alınmıştır. Ve konu başlıkları tek tek ele alınarak incelenmiştir.

1. Cemaat ve Öğrenci İlişkisi

Öğrenciler üzerindeki etkisinin yoğunluğu ve toplumsal hayattaki aktif faaliyetlerde önemli tesiri olması bakımından cemaat ve tarikatlar ile ilahiyat gençliği ilişkisi üzerinde özellikle durulmuştur. İki dini kurumun kaçınılmaz ilişkisi farklı noktalarda ele alınmıştır. Öğrencilik hayatı süresince öğrencilerin barınma ve burs ihtiyaçlarına cevap vermeleri dolayısıyla cemaatler ile öğrenciler arasında etkileşim bulunmaktadır. Cemaatlerin iş olanağı sağlaması ve dini tahsil almış öğrenciye istihdam edilebilir kadro vermesi ile bu ilişki devam etmektedir. Cemaatler ıslah hareketlerinin oluşumunda rol alırken bu bunun sonucu olarak dinamizm, aksiyon, teşkilatçılık faaliyetleri kendini göstermektedir. İlahiyat fakültesine soğuk tavrı olan bir cemaatin mensubu pasif/durgun olmakla beraber cemaatin verdiği bilgiler ile ilahiyat fakültesinden edinilen bilgiler öğrencide kafa karışıklığına sebep olmaktadır.

2. Cihadi Akım ve Öğrenci İlişkisi

Kanı kaynayan gençlerin daha çok buralara yöneldiği bilinmekle birlikte bu oran ilahiyat fakültelerinde daha az görülmektedir. Gençlerin mevcut düzene dair eleştirilerini rahatça dile getirecekleri bir ortam olması itibarı ile aşırı selefi gruplar bu akımların parçası olarak yer almıştır. Görüşü toplumdan dışlanmış bir birey kendini bu akımların içinde bulmaktadır.

3. Modernist Akım ve Öğrenci İlişkisi

Bu ilişkinin güçlü ve dinamik oluşu göz önünde bulundurulmalıdır. Hem akımın, hem akım mensuplarının sosyal medyada güçlü olması, öğrencilere daha hızlı ve kolay tesir etmelerinin önünü açmaktadır. Usul eğitimi almadan bilgi ile tanışan öğrencinin kendisini bir anda fetva makamında görmesi bu akımların yayılmasının sebebi olarak gösterilebilir. Tek kaynak olarak Kur'an-ı Kerim'i ölçü almak, bu akım mensuplarına tutarsız/keyfi yorum yapabilmeleri için alan açıyor olması öğrencilerin kafalarını bulandırmakta bu durum da öğrencinin sosyal hayattaki rolünü kısıtlamaktadır. Bu anlayışın topluma sirayet etmesi, kişilerin dini yaşantı adına kendilerini ölçü alması ve bir bakıma keyfi bir dini hayat sürdürülmesi anlamı içermesi açılarından bu akıma tepkisel yaklaşılmaktadır. Mücadele ettiği geleneksel düşüncenin yerine çoğu zaman tutarlı bir düşünce koyamaması, uzun vadede önce ilahiyatçıya, sonra dine güveni sarsması modernist akımların sonuçlarından gösterilebilir.

4. Siyasi Akım ve Öğrenci İlişkisi

Siyasi akım öğrenciyi daha aktif/sosyal kılmakla birlikte günlük politika ile dini kimliğin kirlenmesi anlamını da beraberinde getirmektedir. Siyasete girmek isteyen ilahiyatçı için, bu kimlik leke olarak görülebilmektedir. Görüşlerinin siyasetten beslendiğini düşündürmemeye arzusu ilahiyat öğrencilerini siyasetten uzak kalmaya yöneltmektedir. Siyasi işleri rant dünyasına açılan bir kapı olarak gören toplumun bunu din adamına yakıştıramayışı da günümüzde gözlenen olgular arasında yer alabilir.

Çözüm Önerileri

1. Hocalar öğrenciyi cemaat ve fakülte arasında bırakmamalı ve bu konuda bilinçlendirme yapılmalıdır. «Cemaatle olsun; cemaatçi olmasın!»
2. Gençlerin bir araya gelip çalışmalar yapabilmesi adına İslam'a hizmet etmeleri düşüncesi kuvvetlendirilip bütünleştirici faaliyet ve projeler yapılmalıdır.
3. İlahiyat öğrencilerinden cihadi yanlış kullanan İŞİD gibi gruplara kayma ihtimali olan gençlerin elinden tutularak bu gençlerin topluma kazandırılmalıdır.
4. Toplumun güvenini kazanacak çalışmalar yapılmalıdır.
5. Geleneksel ve modern din düşüncesi derslerde müzakere edilmelidir.

29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ

'Düşünceden Eyleme Din Algısı' başlıklı oturumumuzda ele alacağımız akım ve hareketler nispeten bu grubun içerisinde mülhaza edebileceğimiz akımlardır. Bunlar; siyasi akımlar, ıslah hareketleri, cihadi akımlar ve modernist akımlardır. Bir ilahiyat öğrencisinin eğitim süreci içerisinde bu türden oluşumlar içerisinde yer alışının analizi, çok yönlü bir okumayı ve çalışmayı gerekli kılmaktadır. Lakin bidâyetten söyleyebiliriz ki bu yer alış ne mahza olumlu ne de olumsuz sonuçlar doğurur. İçerisinde olumlu sonuçlarıyla birlikte olumsuz sonuçlar da barındırır. Önemli olan hangi tarafın ağırlıklı olduğunu tespit edebilmektir. Bizim araştırmamız, öğrencilerin bu oluşumlar içerisinde bulunuyor olmalarının toplumsal alana yansımalarının ne yönde olacağıdır. Siyasi cemiyetlerdeki 'dava' fikri, cemaatlerdeki toplumun her kesimine ulaşma çabası, cihadi akımlardaki salt hareket algısı, bu durumların yansımalarının görüldüğü alanlardır. Fakat ıslah hareketleri içerisinde yer alan tarikatları bu zümrenin dışında mütalaa etmemiz daha doğru olacaktır. Zira onların iç dinamikleri daha farklı bir yapıya sahiptir.

Kişinin kendisini tanıması öncelikli görevidir. Nitekim ilim adamları olduğu gibi hareket adamları da vardır ve insanlar kendi mizaçlarına göre ilerledikçe başarılı olurlar. Öğrenci, kendisinde aksiyon değil de ilim adamı vasfını daha belirgin görüyor ise faydalanabildiği ölçüde faydalanır, kendisini kaptırmaz ama ilmi çalışmalarına hanel getirmeyecek şekilde bağlarını sürdürebilir. Aksiyon insanı ise aldığı bilgi ve birikimi doğru bir şekilde sahaya yansıtmak

ÜNİVERSİTELERİN SUNUM ÖZETLERİ

için uğraşır. Daha da özele indirirsek, cemaatçi yapının oluşturduğu 'biz' şuuruna çok fazla kapılmadan, bağlı olduğu grubun fikrî düşüncesi altına kendi düşüncesini yerleştirmeden, sekülerleşmenin ortaya çıkardığı bir sorun olarak dinen doğru olmasa da artık doğal karşılanan durumlar içerisinde yer almadan, mizacına hitap etmediği halde sosyallik uğruna vaktini zayi etmeden siyasi akımlar içerisinde yer alınırsa belli başlı sorunların çözümüne yönelik bir adım atılmış olur. Fakat dikkat edilmesi gerekir ki, ifade edilmeye çalışılan öneriler aslında bilincin iyileştirilmesine yönelik önerilerdir.

Modernist akımlara gelecek olursak ilahiyat öğrencilerinin zamanla modernist akımların içerisinde yer almalarıyla birlikte, öğrencilerin ilk başta yaşadığı kırılmalar tabiatıyla halka da inmiştir. Sosyal medyanın etkisini göz ardı etmiyor olsak da pek çok ilahiyat fakültesinin varlığı ve ilahiyat öğrencilerinin öncelikle aile ve oradan toplumla iletişimi, bu kırılmaların toplum nezdinde yaşanmasını ayrıca kolaylaştırmıştır. Bu kırılmalar hem öğrenciler tarafından hem de toplum tarafından dine yönelik olumsuz tavırları, cahilane sözleri ve anlam verememeleri beraberinde getirmiştir. Bu minvalde öncelikle ilahiyat fakültelerinde görev yapan hocalara, sonrasında da ilahiyat öğrencilerine bazı sorumluluklar düşmektedir. Hocaların üzerine düşen, bu konular üzerinde titiz davranmalarıdır. Anlatmalarının gerekli olduğu kabul edilmekle birlikte tavırları bu kırılmaları en aza indirecek düzeyde olmalıdır. Zira başlangıç noktalarını onlar oluşturmakta, öğrenciler devamını getirmektedirler. Bu akım içerisinde yer alan ilahiyat öğrencilerine düşen ise, hocalarından gördükleri olumlu ve stabil tavır aynen aksettirmeleridir. Zira böyle olmadığı takdirde öğrenciler nezdinde yaşanan kırılmalar topluma inerek, toplumsal kırılmalar halini alacaktır.

Çözüm Önerileri

1. Cemaatlerin ahlaki yetkinlik noktasında sağladığı faydaları ve başarıları göz önüne alırsak öğrencilerin bu oluşumlar içerisinde tek kaynaktan beslenmeden ve kendi düşünce özgürlüğünü kaybetmeden bulunması gerektiğini ifade edebiliriz.
2. İlahiyat hocalarının öğrencilerin kırılma yaşadığı konularda daha titiz davranmaları ve kırılmaları en aza indirecek düzeyde tavır gütmeleri gerekmektedir. Öğrenciler de hocalarından gördükleri bu olumlu ve stabil tavır aynen aksettirmelidirler.

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

Çözüm Önerileri

1. Sözde cihad hareketleri ile ilgili olarak; yenilmişlik duygusuna kapılmış, dini telkine açık olan cihadi akım mensubu gençlerimize pozitif yaklaşılarak onların bu duygunun etkisinden kurtulmasına çalışılmalıdır.
2. Modernizm konusunda; ne tamamen eskiyi kabullenip yeniye sırt dönmek, ne de tamamen eskiyi atıp batılılaşılmalıdır. Sabiteler çerçevesinde her iki cenahtan hayr olanı alıp şerri bırakmalıyız.

BİRİKİM VE POTANSİYELİNİ
AKTİF SAHAYA YETERİ KADAR
YANSITAMAMASINDA ORTA
ÖĞRENİM OKULLARININ ETKİSİ

İLABİR
İLAKHİYATLAR
KURULUĞU
PLATFORMU

ÇALIŞTAY OTURUM RAPORLARI

DÖRDÜNCÜ OTURUM

ULUSLARARASI İLAHİYATLARIN TECRÜBE VE BİRİKİMLERİ

Hiçbir ülkenin tecrübesinin tam olarak diğer bir ülkenin rol modeli olamayacağı doğru olmakla beraber tutarlı bir perspektifle her bir tecrübe üzerinden geneli temsil eden ortak bir düşünce konsensüsü, ortak hedefler ve ortak eylem planlarının alt yapıları hazırlanabilir. Bu bağlamda bu oturumda uluslararası ilahiyatların birikim ve tecrübeleri araştırılacak ve örnek modeller üzerinde konuşulacaktır.

ARAŞTIRMA YAPILACAK ÜLKELER

1. ÜRDÜN
2. MISIR
3. SURİYE
4. ALMANYA

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Başlığın incelenmesinin önemine değinilmiş sırasıyla Ürdün, Mısır, Suriye ve Almanya anlatılmıştır.

- Ürdün ülkesiyle ilgili kısa bir bilgi aktardıktan sonra eğitim süreçlerinden bahsedilmiştir. Ürdün’de ilahiyat fakültesi olan üniversiteler sıralanmış ve ilahiyat eğitimi hakkında müfredat içeriği ve ihtisaslaşma ile ilgili örneklemeler yapılmıştır.
- Mısır hakkında kısa bir bilgi aktarıldıktan sonra dini eğitim süreçleri hakkında bilgiler verilmiştir. Ezher üniversitesindeki ihtisaslaşma alanları aktarıldıktan sonra bu üniversitenin nitelikleri söylenmiştir.
- Suriye hakkında kısa bir bilgi aktarıldıktan sonra genel eğitim ve dini eğitim sisteminden konuşulmuştur.
- Almanya hakkında bilgiler aktardıktan sonra İslam ilahiyatının bulunduğu üniversiteler zikredilmiş ve verilen eğitim hakkında bilgiler anlatılmıştır. Son olarak öneriler sıralanarak sunum tamamlanmıştır.

Çözüm Önerileri

1. Her yıl ilahiyat fakülteleri arasında makale yarışması yapılmalıdır.
2. İlahiyat fakültesi öğrencilerinin katılacağı televizyon formatında bilgi yarışması düzenlenmelidir.
3. Öğrenci çalışmalarının aktarılacağı bir veri tabanı kurulmalıdır.
4. Bir tebliğ aracı olan medyaya yönelik eğitimler verilmeli sosyal medya aktif kullanılmalıdır.
5. Farklı fakülteler ile ortak projeler geliştirilmelidir.
6. (Ürdün GIC örneği gibi)
 - İktisat fakülteleri ile ekonomi çalışması
 - Hukuk fakültesi ile Şer’i hukuk çalışması
7. Fakültelerdeki yabancı öğrenciler ile Türk öğrenciler ortak ödevlerde görevlendirilip, öğrenciler arası kaynaşma sağlanmalıdır

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Uluslararası ilahiyatların birikim ve tecrübeleri başlığı altında: Mısır , Ürdün , Almanya , Suriye ülkelerindeki ilahiyat eğitimi incelenmiştir.

- Mısır ile ilgili önemli hususlar aktarıldıktan sonra okul dışındaki örgütlenmelerden bahsedilmiş , temel sorunlara değinilmiş , örnek alınabilecek yönleri tespit edilmiştir.
- Örnek alınabilecek yönlerin hangi yönlerden olumlu etkilerinin olacağı hususunda fikir sunulmuştur.
- Ürdün’ de gençlere eğitim alanında yardımcı olan kuruluşlardan bahsedilmiş ve bunların azlığı üzerinde konuşulmuştur.
- Temel sorunlar belirtilirken bunun yanında yapılan önemli projeler anlatılmıştır.
- Almanya’da İslami eğitimin mevcut olduğu fakülteler zikredilmiş ve buradaki eğitim sisteminden bahsedilmiş eksi ve artı yönleri üzerinde durulmuştur.
- Son yıllarda bu ülkede ilahiyat fakültelerinde artış olmasının sebepleri zikredilmiş , temel sorunlar ve örnek alınabilecek yönleri üzerinde konuşulmuştur.
- Suriye toplumunun ilahiyat öğrencilere olan bakış açılarındaki farklılıktan söz edilmiş , örnek alınabilecek pek fazla yönü olmadığı vurgulanmış ve son olarak da öneriler sunulmuştur.

Çözüm Önerileri

1. Son sınıflarda ihtisaslaşma olanağını artırılmalıdır.
2. Öğrencilere yönelik hitabet dersleri verilmelidir.
3. Öğrencilere lisans 2. Sınıftan itibaren staj olanağı sağlanmalıdır.
4. Dini aktiviteler dışında ilahiyat harici fakültelerle sosyal aktiviteler yapılmalıdır.

ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

Bu başlık altında : Ürdün , Mısır , Suriye , Almanya ülkeleri hakkında bilgiler edinilmiştir

- Ürdün’de Osmanlıdan sonraki dönemdeki eğitim sistemi hakkında bilgiler verilmiş bugünle karşılaştırılması yapılmıştır.
- Üniversitelerde İslami eğitimin veriliş şekline dair ince ayrıntılara değinilmiş ve örnekler verilmiştir. Genel anlamda eğitim kurumlarından bahsedilmiş ve eğitimde Ezher’in konumu hakkında konuşulmuştur.
- Suriye’ de eğitimin sadece okullar tarafından değil camiiler tarafından nasıl yürütüldüğü hakkında bilgi verilmiş , liselerde ve üniversitelerde verilen islami eğitimden kısaca bahsedilmiş ve sorunlar tespit edilmiştir. Almanya’da Türk nüfusu için uygulanan yedi eğitim modelinden bahsedilmiştir.

ÜNİVERSİTELERİN SUNUM ÖZETLERİ

- Almanya'daki İslami kurumlar ve enstitüler örneklerle açıklanmış ve son olarak da tüm ülkelerin örnek alabileceğimiz yönleri sıralanmıştır.

Çözüm Önerileri

Ürdün'de uygulanan, öğrencilerin bölümleriyle alakalı olmayan dersleri seçmeli olarak alabilme sistemi bizde de uygulanabilir.

29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ

1. Farklı ülkelerden hocaların rehberlik edeceği öğrenci çalıştay düzenlenmelidir.
2. Yabancı ülkelere gelen öğrencilerin bir araya gelebileceği çalışmalar yapılmalıdır.
3. Belli başlı ülkeler belirlenip bu ülkeleri kapsayan bir sosyal ağ kurarak düzenli olarak buluşmalar düzenlenebilir.

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

Bu başlık altında, Ürdün'deki İslami eğitim hakkında bilgiler verilmiş, ilahiyat fakültelerinin adetleri zikredilmiştir.

- Ürdün üniversitesindeki İslami eğitim bölümlerinden bahsedip bölümler hakkında kısaca bilgiler verilmiştir.
- Tarikat ve cemaatlerin dini eğitim üzerindeki etkilerinden bahsedilmiştir.
- Suriye'deki eğitim sistemi hakkında temelden üniversiteye kadar kısaca bilgiler aktarılmıştır Şerii liselerdeki dini eğitim nasıl olduğu üzerine konuşulmuştur.
- Suriye'deki yetmiş dört üniversitenin çoğunda İslami ilimler okutulduğu üzerinde durulduktan sonra bu üniversitelerdeki sistemlerden bahsedilmiş ve bu sistemlerin olumlu-olumsuz yönleri zikredilmiştir.
- Mısır'daki ilahiyat fakültelerindeki ana kısımlarından bahsedilmiş ve Mısır'daki İslami eğitim üzerinde devletin olumsuz etkileri olduğu belirtilmiştir.

Çözüm Önerileri

1. Yurtdışından ilahiyat okumaya gelen yabancı öğrenciler ile Türk öğrenciler arasında programlar tertip edilmelidir.
2. Yabancı öğrencilerle iletişim sağlamak, kolaylaştırmak ve teşvik amacıyla farklı ülkelerdeki ilahiyatların okul yönetimleri öncülüğünde sosyal bir ağ kurulabilir.

ÖRNEK MAKALE

İlahiyat Fakültelerindeki Sosyal Çalışmalar ve Öğrencilerin Bu Çalışmalar Karşısındaki Tutumuna Dair Bazı Değerlendirmeler

Giriş

Fertleşmenin ve toplumda birey olarak yer edinme çabasının had safhaya ulaştığı günümüzde sosyal faaliyetlere olan ilginin de bu duruma bağlı olarak değişmekte olduğunu gözlemlemekteyiz. Bu çalışmamızda bu meselenin özellikle ilahiyat fakültesi öğrencileri nezdindeki sebep ve sonuçlarına kısaca temas etmeye çalışacağız.

Diğer tüm bireyler gibi ilahiyat fakültesi öğrencisinin de toplumda var olma çabası içerisinde olduğu bir gerçektir. Bu çabanın yanı sıra ilahiyat fakültesi öğrencileri mezuniyetlerinin ardından toplumda aktif rol alma gereksinimi ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Ancak öğrencilerin mezuniyetten sonra bu gereksinime karşı yeteri kadar donanımlı olmadığı gözlemlenmiştir. Bu durumun sebeplerinden birisi de öğrencilerin eğitim süresince toplumda aktif olabilmek adına gerekli dinamizmi kazanamamış olmalarıdır. Tüm bu toplumda var olma çabasının ferdi olarak gerçekleştirilmeye çalışıldığı günümüzde, toplumdaki birliktelik algısının yerini alan bireyselleşme arzusunun ilahiyat fakültesi öğrencilerini de etkisini altına aldığını söylemek yanlış olmayacaktır. İşte tüm bu sebepler öğrencileri birçok alanda sosyal bir çalışmaya yönlendirmek yerine tek başına kendini geliştirme arzusuna sevk etmektedir. Bu da son dönemde sosyal çalışmalarda öğrencilerin neden yeteri kadar aktif rol alamadığının ana sebeplerinden biri olarak karşımızda çıkmaktadır.

Öğrencilerin Sosyal Çalışmalar Karşısındaki Tutumu

Öğrencilerin sosyal faaliyetlere katılım durumunu ele aldığımız bu bölümde konuyu anket yöntemi muvacehesinde değerlendirmeye çalışacağız. Bu minvalde çoğunluğu ilahiyat fakültesi öğrencilerinden müteşekkil farklı fakülteden öğrencilerle gerçekleştirmiş olduğumuz "Fakültelerdeki Sosyal Çalışmalara Yönelik Anket Çalışması" başlıklı anketin sonuçlarını paylaşmak istiyoruz.

Öğrencilere hangi alanla ilgili faaliyet gösterdiklerini sordüğümüzde elde ettiğimiz sonuç öğrencilerin eğitim görmüş olduğu fakültelerle katılmış oldukları sosyal faaliyetlerin birbiriyle büyük oranda etkileşim içerisinde olduğunu göstermektedir. İlahiyat fakültesi öğrencilerinin verdiği cevaplar çoğunluğun ilmi çalışmalara ve yardımlaşma faaliyetlerine katılım gösterdiklerini işaret etmektedir.

Öğrencilere sorulan bir başka soru ise sosyal çalışmanın kendileri için ilk olarak neyi çağrıştırdığı meselesi olmuştur. Cevapların büyük çoğunluğu birlik beraberlik ve insanlığı yararlı olan faaliyetler tarzında seyretnmektedir. Bunlara ilaveten öğrencilere "Fakültenizde yer verilen sosyal çalışmalar en çok hangi alandadır?" sorusunu

yönelttiğimizde ilk sırayı %57 oranında ilmi çalışmalar cevabı alırken hemen ardından %26 oranında yardımlaşma faaliyetleri geliyor. Buna mukabil kültürel ve sanatsal faaliyetler yönünde tespit edilen oran %14. Bunun yanında seçenekler arasında olan spor faaliyetlerinin sadece %3 kaldığını görüyoruz. Yine şimdiye kadar sosyal çalışma içerisinde bulunmayan öğrenciler için hangi alanda bulunmak istedikleri sorusuna gelen cevaplar büyük oranda yardımlaşma tarzında. Fakültelerde daha çok ilmi alanda faaliyet yapılmasına karşın öğrencilerin cevapları genelde yardımlaşma faaliyetlerini içermektedir. Bu da fakültelerde gerçekleştirilen faaliyetlerle öğrencilerin katılım gösterdiği faaliyetlerin farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır.

“Fakültenizde hangi sosyal çalışmalar a y e r v e r i l m e s i n i i s t e r d i n i z ? ” şeklinde soruya verilen cevaplar, büyük oranda kültürel ve sanatsal faaliyetlere işaret etmektedir. Bu alan fakültelerde gerçekleştirilen aktiviteler arasında üçüncü sırayı takip etmekle birlikte aslında öğrencilerin eksikliğini hissettiği bir alan olarak da karşımızda durmaktadır.

Tüm bu sonuçlara bakarak kısa bir durum değerlendirmesi yapmamız gerekirse elde edebileceğimiz sonuçlar şunlardır:

İlahiyat öğrencileri nazarında sosyal çalışmanın öncelikli olarak toplumsal faydaya dayanan faaliyetler olması bizlere öğrencilerin kendi gelişimlerine dair faaliyetleri bir toplulukla yapmaktansa ferdi olarak gerçekleştirdiklerini, sosyal çalışmayı büyük bir çoğunluğun yalnızca topluma faydalı alanlarda geçerli gördüğünü söylemek yanlış bir tespit olmayacaktır. Bunun da daha önce belirttiğimiz bireyin kendisiyle ilgili olan alanlarda yalnız kalma arzusu ve gelişimin ferdi olarak tamamlama isteğiyle ilintili olduğu kanaatindeyiz.

Burada belirtmek gerekir ki bireyin pek tabii kişisel gelişiminde bireysel tercihlerde bulunma hakkı vardır ancak bizim burada dikkat çekmek istediğimiz husus kişilerin toplumsal hayattan son derece kopuk bir şekilde, İslam'ın toplumlara öğütlediği birlik olma bilincinden uzaklaşmasının getirdiği olumsuz sonuçlardır. Tüm bu toplumdan kopuş ve bütünlükten bireyselliğe geçiş süreci her ne kadar toplumun genelinde bulunması hasebiyle diğer fakültelere sirayet etmiş olsa da bundan vizyonu ve misyonu gereği toplumla tümüyle iç içe bulunma gayesinde olan ve bu olgudan en az etkilenme mecburiyetinde bulunan ilahiyat fakülteleri olması gerekenin tam aksine fazlasıyla etkilenmiş ve sosyal alanda diğer fakültelerle aynı oranda pasif kalmıştır. Toplumdaki her bireye ve her mesleğe dahası her yaşa bu kadar hitap eden nadir alanlardan biri olan ilahiyatın tüm bu sebeplerden ötürü toplumdan kopuk düşünülmesi imkansızdır. Dolayısıyla mezuniyet sonrası toplumla yüz yüze gelecek

olan ilahiyatçının gerekli dinamizm sağlayabilmesi ancak eğitim gördüğü dönemde yeterli donanımı elde etmesiyle mümkün olur. İşte bunun yolu da ancak yüce Allah'ın Peygamberimiz (sav)'in bizlere buyurduğu gibi her daim ümmet halinde bulunmaktan geçer. Camii cemaatinden olmayı son derece önemli addeden dinimiz, dinin direği olan bu ibadetin ferdi yapılmasını değil birliktelikle yapılmasını emrediyorsa bizler bilmeliyiz ki diğer dünyevi işlerimizde de birlik olma fikrini kaybedemeyiz. Böylece, fakültelerde gerçekleştirilen sosyal çalışmalara da aslında bir arada olma ruhunun yaşandığı, cami cemaati önem ve değerinde, ümmetçe bir hareket olarak bakmaktayız. Bu sebeple bu tür etkinliklere katılımın da bunların devamının fert ve toplum nazarında son derece önemli olduğu kanaatindeyiz.

Bu araştırmamızda toplumda yayılan bireyselleşmenin ilahiyat öğrencileri üzerine de tesir etmesi sorununu ortaya koymaya çalıştık. Halbuki ilahiyat mezunları toplumla iç içe olmasıyla tebarüz etmektedir. Bu sebeple ilahiyat öğrencilerine yüzleşecek oldukları bu durumun en başından itibaren sık sık hatırlatılmalı, bu hatırlatmalar bizzat donanım eksikliğini yaşamış bireyler tarafından yapılmalıdır. Yeterli donanımın sağlanması adına İslam'ın öngördüğü birlik ve beraberlik fikri en başından öğrencilere yerleştirilmeli ve öğrencilerin sosyal aktivitelerde bulunması adına gerekli koşullar sağlanarak teşvikte bulunulmalıdır. Ayrıca öğrencilerin eksikliğini çektiği alanlarda daha çok çalışma yapılması kazanımların artacağı kanaatindeyiz. Aslında bütün bunların eğitimin ilk safhalarından itibaren başlaması gereken önlemler olarak karşımızı çıktığını belirtmek gerekir. Bilhassa ilahiyatlardaki bilincin yenilenmesi için ilahiyat neslini yetiştiren İmam hatiplerin sağlam temelli olması en önemli çözümlerden biri olabilir. Dolayısıyla ilahiyat ve imam hatip ilişkileri sağlamlaştırılırsa geleceğe dair daha bilinçli ve daha dinamik bir nesil yetişebilir. Netice itibarıyla bizlere düşen gerekli dinamizmi sağlamak adına bu yolda çalışmaktır.

Selvinaz TAŞDEMİR
Marmara İlahiyat Fakültesi Öğrencisi

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

İslam medeniyeti var oluşundan bu yana “Hiç bilenler ile bilmeyenler bir olur mu?” (Zümer:9) şuuruyla hareket etmiş ve var olduğu müddetçe bilginin özüne vakıf olmak için çabalamıştır. Bu çabanın yansımaları toplumsal alanda kendisini göstermiştir. Ancak bizler Peygamberimiz (sav.) in “Yeryüzündeki âlimler, gökteki yıldızlar gibidir.» Sözüne aynı oranda vakıf olabildik mi? Bir yıldız gibi aldığımız bilgiyi yansıtabildik mi? Bir başkası için yol aydınlatıcı olabildik mi? İşte biz bir grup genç bu dert ile dertlendik ve kendimize bu soruları sorduk.

Bir şeyler yapmamız gerek!’ diyerek yola koyulduk. Yaptığımız bu şey ürün odaklı olmalıydı. İçi boş, sadece güzel bir çerçeve çizen programların değil, o çerçevenin içini dolduracak güzel resimlerin peşine düştük.

Farklı fikirlere açtık kendimizi ve neticesinde bu çalıştay fikri zuhur etti. Zorlu bir süreç içerisinde zihnimizdekileri kâğıda döktük ve çalıştayın projesini yazdık. Elimizdeki bu projeye birlikte tabiri caizse kapı kapı dolaştık.

Bizi geri çevirmeyen herkese minnet duyduğumu dile getirerek sözlerime devam etmek istiyorum.- Proje artık sözlerden fiile dökülmeye başlamıştı.

Bu noktadan sonra daha da büyüyen bir ekiple yaz boyu çalışmalarımıza devam ettik.

Ve bu çalışmaların meyvesini güzel bir çalıştay geçirerek aldık.

İşte böylece bizler yürümeye yeni başlayan o çocuğun elinden tutanlarla birlikte koşmaya doğru kocaman bir adım atmış olduk.

Rumeysa Küskü
Proje Koordinatörü

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

Çalıştayın duyurusuyla ilk karşılaştığımda “yine güzel işler yapılıyor.” diye aklımdan geçirmiş ve önemli bir proje olduğunu düşünmüştüm. “Gençlik çalıştayı” yazılı afişi görünce heyecanlanmış bizden birilerinin ortaya koyacağı bir çalışma olacağını düşünerek çok mutlu olmuştum.

Hep “bir şeyler yapmalıyız” cümlesini dilimize dolayıp da neredeyse hiçbir şey yapamayan tarafta olmaktan yorulmuş olduğum bir anda “bir şeyler yapabilmek adına” karşıma çıkan bir fırsattı bu. Benim hayalimde de gençlik yıllarımı unutulmaz kılacak faaliyetlerin içerisinde bulunmak vardı. “Gençlik çalıştayı” bu hayalimin ilk basamağını gerçekleştirmek için karşıma çıkmış gibiydi.

Bizim ortaya koyacağımız bir projenin vermiş olduğu mutlulukla geçen başvuru ve seçilme süreci benim için son derece heyecan vericiydi. Seçildiğimi ilk öğrendiğimde çok mutlu olmamamın yanı sıra çok da endişelenmiş ve böyle bir yükün altından kalkıp kalkamayacağımı düşünmüştüm.

Yine de heyecanımı yitirmedim. Ardından üzerinde çalışmamız istenilen konularla karşılaştığımda yeniden aynı endişeyi duydum. Konuları nasıl araştıracağım, nasıl kaleme alacağım hakkında pek bir fikrim yoktu. Dahası öncesinde makale yazma deneyimim de hiç olmamıştı.

Değerli hocalarımızın yol göstermesi ve arkadaşlarımin da desteğiyle başlayınca devamının geldiğini gördüm. Ve böylece bu projenin içerisinde birçok şeyi ilk kez deneyimlemiş ve öğrenmiş oldum. Birçok tecrübe edindim.

Çoğu zaman araştırma yaparken zorlandım, kaynak bulamadığım zamanlar oldu. Yazılarımı bazen defalarca düzenledim, daha önce hiç zorlanmadığım kadar zorlandığım ve pes etmek istediğim anlar da oldu.

Ama her çalışmanın ardından öğrendiğim şeylere ve bana kattıklarına baktıkça yeniden başlıyordum.

Sonrasında bütün bu zorlu aşamalar geçip sunum günü geldiğinde tüm zorluklara rağmen ortaya koyduğumuz çalışmanın ne kadar değerli olduğunu gördüm.

Verilen tüm emekler karşılığını bulduğunda, gençler olarak “birlikte” eyleme geçtiğimiz ilk çalışmayı yapınca hayalimin tam da bu olduğunu hissettim. “bir şeyler ortaya koymak.” Bu “gençlik çalıştayı” bizim birlikte bir şeyleri ortaya koyabileceğimiz çalışmaların ilk adımıydı.

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

Birçok tecrübe edindik, birbirimizi ve sorunlarımızı anladık, en önemlisi sadece sorun ortaya koyan değil bu sorunlara çözüm üretebilen bir potansiyelimiz olduğunu fark ettik. “Birlikten” kuvvet doğduğunu bizzat müşahade ettik.

Heyecanlandık, yorulduk, umutlandık. Bir adımın birçok adımı beraberinde getirdiğine şahit olduk. Bu çalışmayla bizlere bir kapı aralandı.

Bizim üzerimize düşenin o aralık kapıdan geçip “birlikte” gençliğimizin de verdiği enerjiyle en güzel işleri ortaya koymak olduğuna inanıyorum.

Bu kapıyı aralayan, böyle bir fırsatı bize veren ve bu çalışmada emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Selvinaz TAŞDEMİR
Marmara İlahiyat Fakültesi

BİR KÜÇÜK PENCERE

Geldiğim yıldan beri arkadaşlarla hep “Ya neden ilahiyat camiası böyle sıkıntıda ve neden aktif değil ?” sorusunu birbirimize sorardık. Biz bu arkadaşlarımızla bir yola çıktık hedeflerimizi gerçekleştirmek adına bu hedefleri belirlerken ve bunlar için çalışırken hep bu soruyu düşündük ve sonuç olarak okulumuzda İLABİR platformunun kurulmasına ön ayak olduk, bende naçizane elimden gelen desteği verdim. Çalıştay fikrini duyduğumda çok hoşuma gitti ve bende böyle bir çalışmanın içinde olmam gerektiğini düşünerek çalışmaya dâhil oldum.

Bir gün arkadaşlarla projeden bahsetmek üzere bir hocamızın yanına gitmiştik. Hocamız projeyi inceledikten sonra hepimizin yüzüne baktı, eksikliklerimiz vardı elbet ama bize “Gözlerinizde bu parıldayan ışık yeter, bize böyle öğrenciler lazım” dedi. Artık küçük değiliz geleceğin yönetenleri olacak olan bizleriz. Üstelik toplumdaki konumumuz ilahiyat fakültesi öğrencisi olmamız hasebiyle büyük önem taşımaktadır. Biz fark ettik, emindik çoğu kişi de farkındaydı ama bir kibrit gerekiyordu. O kibriti biz çalıştayda Allah’ın izniyle hep birlikte yaktık. Fark etmek, fark ettirmek ve adımlar atmak adına çabaladık.

Yaz tatilinde yazılar yazdık, yorulduk ama bir amacımız vardı. Sorunlarımız vardı ve bunları biz öğrenciler olarak tespit etmeliydik. Tespit edip üstelik yine biz öğrenciler olarak kendi sorunlarımıza kendimiz çözümler üretmeliydik. Şöyle düşünelim; bir aile kendi sıkıntısını halletmek için başka bir aileden yardım istemez önceliği bu olmaz en azından aile büyüklerinden destek alarak kendileri çözüm üretir sorunlarına. İşte bizde bir aileyiz, bunu hissettik, bir araya geldik, hocalarımızın tecrübelerinden de faydalanarak onlarla beraber birbirimizle dertleştik. Oturum konuları ağır konulardı, üstesinden gelmek için öğrenci topluluğu olarak elimizden geleni yapmaya çalıştık. Konular hakkında kâh kaynak danışmak için hocalarımızın odasına dolduk kâh yapamayacağız olamayacak deyip dert yandık. Bazen moralimiz bozuldu bazen sevinçle araştırdık. Bu süreçte şunu gördüm öğrenciler aslında çok büyük bir potansiyele sahip ve eksikliğimiz zaten bunu ortaya çıkaramamak. Çalıştay ’da olup o ortamı tatmak çok muazzamdı. Bu ortamın oluşmasını sağlayan tüm arkadaşlarıma ve hocalarıma teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Bizim mücadelemiz birlik olmak, birlikten kuvvet doğurup güzel çalışmalara imza atmak ve bunu gelecek için yapmaktır. Benim küçük pencereyim macerayı böyle özetlememi sağladı. Allah amacımızda muvaffak ve daim olmayı nasip etsin inşallah.

Saime YILMAZ
Marmara İlahiyat Fakültesi

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

Öğrenci çalıştayından ilk haberim olduğunda ve bana katılmak isteyip istemediğim sorulduğunda büyük bir istekle kabul ettim. İlahiyat öğrencileri olarak küçük arkadaş gruplarında bazen farkında olarak bazen de olmayarak bazı şeylerden yakınıyor, keşke şöyle olsa ya da şu olmasa diye kendi aramızda tartışıyorduk. Bu çalıştay işte bu konuşup durduğumuz meseleler hakkındaydı yani bizim problemlerimiz hakkındaydı. Ve bu defa bizim meselelerimizi farklı okullardan arkadaşlarımızla, hocalarımızın desteğini alarak çok daha geniş bir çerçevede ve daha sistemli bir biçimde biz ele almış olacaktık. Bu benim uzun zamandır aradığım bir şeydi. Çünkü sadece çok değerli hocalarımızın derslerini dinlememizin, konferanslara katılmamızın, dönemi iyi notlarla geçmemizin bazı şeyler için yeterli olmadığını anlamıştım. Hem bizim birbirimizin sesini duymaya hem de hocalarımızın bizim sesimizi duymaya ihtiyaçları vardı. İşte bu yüzden bu fırsatı değerlendirmeye karar verdim.

Oturum konuları hakkında yazmak benim için biraz zorlu bir süreçti. Gerçekten herbiri birbirinden önemli, üzerinde dikkatle durulması gereken çok büyük meselelerdi bunlar. Fakat biz küçük bir ekiptik ve yeterli araştırmayı yapmak için süremiz ve imkanlarımız kısıtlıydı. Bu yüzden problemleri tesbit edip çözüm üretmeye çalışırken çok yetersiz kaldığımı düşündüğüm oldu çoğu zaman. Hala da bu konuların her biri için çok daha kapsamlı araştırmalar yapılması gerektiğini düşünüyorum. Ama şu da bir gerçek ki: Bu çalışma inşallah daha büyükleri için bir başlangıç olacak. Biz genel çerçeveyi çizmiş olduk, bir şeylerin beraber farkına vardık, tartıştık, birbirimize kulak verdik. İlk adımı attık ve galiba her şeyde önemli olan kısmı da buydu.

Son olarak bu çalışmanın başlatılmasına ön ayak olan ve destekleyen herkese çok teşekkür ediyorum. İlk adımı atmak her şeyden önemli dedik ama devamlılık da önemli. İnşallah devamı, daha iyileri gelir ve biz birbirimizin sesini duymaya devam ederiz.

Feyza Kocagöz
İstanbul Şehir İslami İlimler

Davaların Kardeşliği

Belki de en güzel kısmı yapılan bir işin her aşamasını tüm heyecanlarını tattıktan sonra bunu kaleme almak. Çalıştay serüvenini bir sayfada anlatmak ne kadar yaşanılan hisleri içine sığdırabilir bilmiyorum ama iyi bir örnek olması adına elimden geldiğince çalıştay sürecini paylaşmaya çalışacağım.

Çalıştay afişini ilk gördüğümde yaz tatili içerisindeydim ve afiş “ haydi gelin sorunlarımıza el birliği olarak biz gençler çözüm bulalım.” Diyordu bana. Evet dedim ben de bunun bir parçası olabilirim, olmalıyım da. İlahiyat öğrencisi olarak artık sorun üretme değil çözümler bulma aşamasında olmamız gerektiğini düşününce bir de beş ilahiyat fakültesinin dertlerini paylaşacak olması ve hep beraber çıkış yolları arayacağımızı da eklediğimde çalıştayın anlamının çok daha derin olduğunu fark ettim. Bununla birlikte İlahiyat fakültelerinin içeriden ve dışarıdan bol miktarda eleştiriye maruz kaldığını düşündüğümde çalıştay, bu yolda atılacak ilk ve en önemli adım olarak düşüncemi birliktelik içinde yoğurarak eyleme geçirme adına büyük bir fırsat olarak karşıma çıktı. Ve bu düşünceler ile başvurdum. Allah rızası için atıldığım bu yola Elhamdülillah ben de dâhil oldum. Her İlahiyat fakültesinden dört öğrenci ve sınıflandırılmış dört konu hakkında makaleler yazma görevi ile çalıştay faaliyetleri de başlamış oldu. Bir konu ve on gün sürede yapılan araştırmalar sonucu yazılan makalelerin faydasını öncelikle kendimde gördüm. Saatlerce araştırma yapmanın bir şeyleri toparlayıp yazıya dökmenin tecrübe edilmeden öğrenilemeyecek şeyler olduğunu fark etmiş oldum. Dört makale sonunda kendimdeki gelişmeyi fark ederken yaptığım araştırmalarla konunun benim düşündüğümde de derin olduğunu öğrenmek çalıştayı benim için çok daha değerli noktalara taşıdı. Makale yazım aşamasında olsun ve daha sonraki toparlama, slayt hazırlama sürecinde hocalarımızın ilgisi, çabası bana gösterdi ki öğrencilerden gelecek çalışmalar umut vaat edici ve bir o kadar da ihtiyaç duyulan bir nokta. Bu hislerle çalışmamıza daha heyecanla sarılmışken aslında en heyecanlı aşamaya gelmiştik. Artık çalışmalarımızı tamamlayıp yazıya döktükten sonra hep beraber toplanıp bilgilerimizi birleştirme vaktiydi. Büyük bir özenle slaytımı hazırladıktan sonra ayrı bir heyecanda diğer İlahiyat fakültelerinde okuyan kardeşlerimizi Marmara İlahiyat’ta misafir edecek olmağı. Her fakülteden katılan hocalarımızın eşliğinde çalıştaya katılan yirmi ilahiyat öğrencisi ve yardımcı olarak gelen birçok arkadaşımızla birlikte o atmosfere dahil olabildiğim için çok şükür ediyorum. İlk oturumda slaytımı sunacak olmanın stresıyla uyuyamamam bile şuan çalıştay sürecindeki tatlı hatıralardan bir parça olarak kaldı. Slaytımı sunmak için sıra bana geldiğinde öncesinde yapamayacağımı düşünüp nasıl işlere kalkıştın sen diyen iç sesim sonrasında çok pişman oldu çünkü sunum sonrası iyi ki buradasın ve Elhamdülillah bu fırsatı içindeki yaraları anlatmak bir nebze de olsa deva olabilmek için değerlendirdin ve bu ekibin bir parçası oldun diyen de yine oydu.

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

Yorulduk, tatilimizden feragat ettik, uykusuz kaldık, çok çalışmamız gerekti ama şuan ekip olarak isteğimiz haydi tekrar yapalım yine birlik olup yine çareler arayalım bu duygudan uzak kalmayalım oldu. Bu yazıyı yazmamın sebebi de belki örnek olur bu dertleri yüreğinde taşıyanlar için bir fikir bir yol gösterici olur. Allah’a şükürler olsun ki bu davada “Biz” olmayı öğrendik ve ben de bu bizin bir parçası olabildim. Kardeşliği, birlikteliği, bir dava uğruna bir araya gelip dertlenmeyi ve bize bu imkânları sağlayarak her aşamada destek olan İLABİR ekibine çok teşekkür ediyorum.

Mürüvvet KOCAOĞLU
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

İLAHİYAT ÇALIŞTAYI BİZİM İÇİN NE İFADE EDİYOR?

Bu çalıştayın ilanlarını sene içinde görmüştüm. İçeriğe dair verilen malumat ve taahhüt edilenler açıkçası beni cezbediyordu. Kendi açımdan, farklı fakültelerden insanları tanımanın ve aynı yolun yolcusu olduğum kardeşlerimle “bir şeyler” yapmanın heyecanını yaşıyordum. Dereyi görmeden paçayı sıvamıştım ama o “bir şeyler yapma”nın verdiği motivasyon, insana gözünü kararttırıyor. O yüzden hiç düşünmeden “ben bu işe girerim” diye hayal etmiştim.

Biz bu doğrultuda hiçbir girişimde bulunmamışken bir dostum tarafında bu iş bize tavsiye edildi. Zaten isteğimiz de vardı. “Olur” dedik; ancak “olur” dedikten sonra işler hep başka olur. Bu sefer de öyle oldu. Çalıştayı tanıtım dosyası, araştırılacak konular, bu konuların alt maddeleri bizlere sunulduğunda, gözlerim fal taşı gibi açıldı. Araştırıp sunum yapacağımız konular, basbayağı yüksek lisans ve doktora konularıydı! Ortaya kaliteli bir ürün koymayı herkes ister, biz de istiyorduk. Ancak zikredildiği üzere konular çok büyük konulardı, boyumuzu aşan... Yetmezmiş gibi, ben – üniversitenin 1.sınıf sonunda öğrencilerine bahsettiği güzel bir program vesilesi ile - Ürdün’deydim. Saha araştırmasına, ilahiyat fakültesi öğrencileri ile anket yapmaya, çeşitli kaynak taramasına ve akademik araştırmalara mecbur olduğum bir zamanda Ürdün’de, hem de Arapça eğitim programının tam ortasıdaydım. İtiraf etmem gerekir ki, sinirden gerildiğim, “nereden girdim ben bu işe” diyerek hayıflandığım çok oldu. Bu süreçte oradaki dostlarımin beni motive edişi ve makaleleri yazma sürecinde elimden tutuşu, yola devam etmemdeki en büyük etkenlerden biriydi. Elimden geldiğince okumalar yaptım, arkadaşlarla istişare ettim. Nihayetinde dört makalenin ikisini Ürdün’de –Allah’a emanet ederek- yazdık ve gönderdik. Kalan iki yazıyı ise İstanbul’da yazdık. İşim daha kolay olacak diye temenni ediyordum ki bu sefer de okulumuzun açılış tarihi ertelendi. Bu da, fakülte hocalarımızla kolayca istişare etmemizin, fakülte öğrencileri ile görüşüp makalemize eklemeler yapmamızın önünde başka bir engel olması demek idi. Ayrıca konuların geniş çaplı oluşu, beni ve çalıştaya katılan diğer arkadaşları hala zorluyordu. Bir ara önümüzde “çalıştaydan çekilelim mi” diye bir seçenek dahi zuhûr etti. Çalıştaya, platforma dair soru işaretleri, üstümüzdeki sorumluluk hissi, bizden beklendiğini düşündüğümüz “kaliteli sunum”un sebep olduğu tedirginlik, vs .derken vakit geçiyordu tabi. Benzer usullerle, kalan iki yazıyı da yazıp gönderdik ve ekip arkadaşları ile yapılan toplantılar ile sunumları hazır hale getirdik.

Çalıştay, geldi çattı. Çalıştay gününde benim açımdan iki kritik an vardı: Temsilci arkadaşların konuşmaya başladığı an ve benim konuşmaya başladığım an... Konuşmalar başladıktan sonra, devamı geldi. Sunumlar devam ettikçe, benim de cesaretim yerine geldi. Sıra bize gelince biz de çıktık, heybemizde olanları dilimiz döndüğünce takdim

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

ettik. En güzeli de, az sayıdaki öğrencisi ile –her ne kadar sıcak bir ortam olsa da– sınırlı bir çevresi olan fakültemin haricindeki fakültelerden, yani başka ilahiyatlardaki dostlardan ve o dostların fikirlerinden haberdar olmuş olduk. Dedik ya, sunumlarda konuşmaya başladıktan sonra devamı geliyor... İşte yapılan bütün o hazırlık, aslında ilk adımı atmaya, yola çıkmaya bakıyor. Bu çalıştay da, bu platformun ilk adımı. Adım adım ve gayretle yürünecek bu yol. Gayret bizden, muvaffakiyet O'ndan.

***Mahmut Zahid Ergün
İstanbul Şehir İslami İlimler***

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

Sosyal medya üzerinden İstanbul'da bulunan beş İlahiyat ve İslami İlimler Fakültesi öğrencilerinin bir araya gelip genel olarak sorunlarının ve çözüm önerilerinin masaya yatırılacağı bir programdan haberdar olduktan sonra böyle bir ekte bulunmamın gerekli olduğunu düşünmüş fakat başvurumu henüz yapmamıştım. Çok vakit geçmeden okul başkanımızın böyle bir programda bulunmamın uygun olacağı yönündeki teşvikiyle programa katılma kararını almış bulundum.

Yaklaşık üç aylık bir zaman diliminde birçok kimseyle bir araya gelerek çeşitli istişarelerde, görüş alış-verişlerinde bulunarak sorun ve çözüm önerilerimizi ele aldık. Deyim yerindeyse hatamız nerede, nerede yanlışlıklar yapıyoruz diye kendi kendimizi eleştirdik ki ben bu noktada kişinin kendisini ve kendi camiasını eleştirmesinin ne kadar zor olsa dahi gerekli olduğuna inanıyorum. Çünkü sorunlar bizim sorunlarımız ve bu sorunları düzeltecek olanlar da yine bizleriz. Bu bağlamda konuyla ilgili kitaplar, makaleler okuduk, çeşitli materyallerden yararlandık ve oturum konularımızı yazıya döktük. Ardından danışman hocamız olan Prof. Dr. Ali BULUT hocamızla farklı zamanlarda bir araya gelerek yazdıklarımızı kontrol ettik, yazılarımıza son hallerini verdik. Bu bağlamda emeklerini eksik etmeyen hocamıza teşekkürü bir borç bilirim. Gerçekleştirdiğimiz programın ileriye dönük güzel haberlerin bir müjdecisi olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Aynı şekilde İlahiyat/İslami İlimler Fakülteleri olarak birlikteliğe ve birbirimize ne kadar çok ihtiyacımızın olduğunu bir kez daha müşahade etmiş olduk.

Programda emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyor, güzel günlerin bizleri beklediğine şimdi daha çok inanıyorum.

Salih Doğanay
Fatih Sultan Mehmet İslami İlimler

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

Bir Ağaç Gibi Tek ve Hür Bir Orman Gibi Kardeşçesine..

Bu çalıştaya katılmamdaki temel hedef tanıyor olabilmekti, tanış olabilmekti. İslami eğitimin farklı yüzlerini, öğrenci kardeşlerimi dinleyebilmekti ama sonra kendimi hedeflediğim noktanın çok üstünde buldum. Her ay bir araştırma yapmak ve ardından bu araştırmayı yazıya dökmek, bir ağaç gibi tek ve hür olmak gibiydi. İlahiyat öğrencileri ile ilgili konuşma sırası şimdi ilahiyat öğrencilerine verilmişti. Danışman hocamızın su verip güneşle beslemesiyle bir ağaç olabileceğimi ve üretebileceğimi fark ettim. Ardından orman gibi kardeşçesine diyerek toplandık farklı üniversitedeki arkadaşlarımızla, fark ettik ki ayrı da olsak sorunlarımız birdi. Hep beraber ne yapabiliriz dedik. Bizden sonrası için yahut geleceğimiz için ne yapabiliriz.

Camii'de farklı fikirlere yahut mezheplere sahip insanların cemaatle namaz kılması kolaydır. En fazla el bağlama şekilleri değişir ama birbirinden çok farklı fikirlere sahip öğrencilerin bir masa etrafında toplanıp ümmet olabilmeyi idrak etmeleri zordur. Tanır olduk. Tanış olduk. Arkadaş olduk. Üniversiteler arasında bağ olduk. Bu çalışmaların devamını diliyorum.

Nesibe AŞKAR
İstanbul İlahiyat Fakültesi

ÇALIŞTAY HİKAYESİ

İstanbul'daki beş ilahiyat fakültesinden temsilci öğrencilerin katılacağı bir çalıştayın düzenleneceği haberini ilk duyduğumda, gerçekten heyecanlanmış ve sevinmiştim. Çünkü ilahiyat öğrencilerinin bu türden bir faaliyet içerisinde bulunuyor olması oldukça kıymetli bir hadiseydi benim için. Zira malumunuzdur ki, ilahiyat öğrencilerinin, çeşitli nedenlerden ötürü, fakülte harici bir çalışma içerisinde yer alması öyle sık görülen bir hadise değildir. Bu vakaya el atmak ve bizzat ilahiyat öğrencilerinin sorunlarına ilişkin tartışma konularına değinerek bu sorunlara çözüm bulmak gibi büyük öneme haiz amaçları olan çalıştay düşüncesi, bu türden nedenlerden dolayı bende heyecan ve istek uyandırdı. İtiraf etmeliyim ki çalıştay düşüncesini, fikir babasından bizzat dinlemem de bu kanaatlerin hasıl olmasında oldukça etkiliydi. Nitekim herhangi bir çalışmaya dair salt bir afişi görmek veya sosyal medyadaki bir duyuruya denk gelmekle o çalışmanın düşünürünü dinlemek arasında ciddi fark vardır. Söz gelimi, denk geldiğiniz o afiş veya duyuruda çalışmanın dinamizmlerinden olan o coşkuyu ve heyecanı ilk anda fark edemezken; arkasındaki insanla konuştuğunuzda o kişinin heyecanı ve coşkusu direkt size sirayet edebiliyor. İşte çalıştaya ilişkin heyecanımın arka temelinde ayriyeten bir de böyle bir saik vardı.

Çalıştaya başvurular neticesinde kabul aldıktan sonra direkt metin yazmaya başladık. Açıkçası pek beklediğim bir durum değildi bu. Bende, her ne kadar güzel bir düşünce olsa da rahat bir süreç olur kanaati vardı. Ama tahmin ettiğim gibi gitmedi. Yaz döneminde, gönderilen oturum konularındaki seçtiğimiz başlıklara dair yazı yazma hususunda gönüllü bir icbara maruz kaldık. Ayrıca ifade etmeliyim ki, bu süreci zorlaştıran diğer bir etmen de, bu alanda hiç çalışma yapılmamış olmasıydı. Zira ilk defa gündeme gelen bir sorun ele alınmakta ve bundan ötürü mahza bu alana ilişkin bir çalışma kaynaklarda yer almamaktaydı. En azından biz bulamadık. Bu sebeple metinlerimizi oluştururken artık kendi fikirlerimize müracaat etmeye ve konu hakkında öneriler sunmaya çalıştık. Lafı geçmişken öneri sunmak da sorumlu tutulduğumuz bir alandı ve görebildiğim kadarıyla herkesin en çok zorlandığı alanlardan birisiydi. Çünkü sorun tespitinin akabinde o sorunun izalesine yönelik gerçekçi ve yaptırımı olan bir öneri ortaya koymak öyle her babayiğidin yapabileceği bir iş değildi ki zaten her zaman muvaffak olamadık bu konuda. Kısacası; yaz döneminin rehaveti, zaman zaman konuya tam anlamıyla vukûfiyet sağlayamayışımız, çalıştığımız alandaki kaynak eksikliği, konuların toplumu gerçekten iyi bir şekilde analiz etmeyi ve tanımayı gerektirmesi ve bir nebze de üniversiteyi temsil etme sorumluluğun hissedilmesi gibi saikler bu çalıştay sürecini ciddi anlamda zorlaştırmıştı. Buna mukabil söyleyebiliriz ki, bu çalışma yalnızca sonuçları açısından değil onun haricinde pek çok yönden biz katılımcılara büyük katkı sağladı. Söz gelimi, bu katkılar kısaca; ilahiyat öğrencilerinin, alanlarına ve ilerleyen

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

süreçte çalışacakları sosyal alana dair çeşitli problemlerle yüzleşmelerini sağlama, onları bu problemlere dair düşünme ve çözüm bulma ameliyesine tabi tutma, düşündüklerini ve bulduklarını kaleme aldırma ve bu sayede metin yazmaya teşvik etme, danışman hocalar tayin ederek üniversite hocalarıyla hemhal olmayı sağlama, nasipse ileride bulunacakları bu türden ortamlara daha lisans döneminde girmelerine imkân sağlayarak onlara bir tecrübe edindirme ve onlara farklı bir bakış açısı kazandırma şeklinde ifade edilebilir. Son olarak, bu çalışmayı düşünen, tertip eden, maddi noktada destekleyen, katılımlarıyla zenginleştiren herkese ve danışmanımız olmayı kabul eden Taha Boyalık hocama teşekkür etmeyi kendime bir borç bilirim.

Furkan Ramazan Öge
29 Mayıs İslami İlimler

Malatya'dan Çalıştaya

Malatya'dan İstanbul'a olan yolculuğun bir anlamı olmalıydı hayatımda. Bunun için Marmara İlahiyat bir okuldan çok "Nerede eksik varsa orada olmalıyız" düşüncemin ilk adımını oluşturunuyordu. Okulun hazırlık sınıf grubunda bir arkadaşın yanlılıkla attığı belgenin başlığıyla, amacıma uygun işler yapacağıma inanmıştım. Bu projenin bana, benim de bu projeye ihtiyacım vardı. Alelacele, heyecanla ve hızlı bir şekilde doldurduğum belgenin pişmanlığını yaşarken ameliyat sürecimin ikinci günü Mehmet Salih abinin müjdesiyle pişmanlığım şükür haline dönüşüverdi. Ameliyat sürecini daha hızlı atlatmam gerektiği düşüncesiyle bir tutanak elde edip proje için araştırmalarla, makalelere başlamıştım. Ailecek seferber olup fikir alışverişi yapmamız, bu projenin en tatlı yanıydı. Çalıştay için günler yaklaşırken hocalarımızla yaptığımız istişareler, toplantılar, çalışmalar bu projeyi daha da değerli kılıyordu. Çalıştay günü birbirini hiç görmeyip bu zamana kadar aynı dertle dertlenen insanlar bir aradaydı. Allah'ın davasını dert edinmiş, bu yolda yazını kışını feda edebilecek istekte olan insanlar, BİR'liği tamamlayan insanlardı şüphesiz. Bu program tek olmadığımızı, iri ve diri olabileceğimizin sinyallerini, iki gün boyunca her saniyesinde hissettiriyordu. Çalıştayda en küçük olmanın yanında, hazırlık sınıfında bu projede yer alıp eksikliğimizi görmek beni çok mutlu eden bir diğer şeydi ki bu yaşta hayatımın en güzel ve en değerli tecrübelerinden birini yaşadım. Allah birliğimizi, dirliğimizi ve bütünlüğümüzü daim ve bereketli kılsın inşallah. Teşekkür Ederim.

Şüheda ÇOLAK
Marmara İlahiyat Fakültesi

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

Çalıştayla ilk karşılaşmam sosyal medyada gördüğüm bir afişle başladı. Afişte yer alan “Gençlik nerede, Neye hizmet ediyor, Ne yapmalı?” gibi cümleler ilgimi çekti. Ve bir yerlerde bir şeylerin eksik gittiğinin düşüncesinde olarak, çalıştayı oluşturanlarla fikrîyatta birleştüğimizin farkına vardım. Üstelik çalıştay sadece tek bir fakülteyi değil; İstanbul’daki tüm ilahiyat fakültelerini bünyesinde barındıracaktı. Sorunlara birlikteliğimizin şemsiyesi altında bakacaktık. Açıkçası bu zamana kadar böyle bir birlikteliği görmediğimiz için çok umut bağlamıyordum. Herhangi programlardan biri gibi olur düşüncesindeydim. Yine de başvurumu yaptım ve ardını bilmediğim büyük bir serüvenin içine girdim.

İstanbul İlahiyat Fakültesi’ni temsilen dört arkadaşımız ve bir akademisyen hocamızla, okulun yoğunluğundan bir nebze olsun uzaklaştık dediğimiz tatil günlerinde yolumuza devam edecektik. Bizlere her 10 - 15 günde bir, bir oturumun konusu hakkında yazacağımız makale konularının ilkinin verdiklerinde işin ciddi boyutunu daha iyi anladım. Bismillah deyip konu paylaşip araştırmalar yapmaya başlamıştık. Araştırmaları yaptıkça yeni yeni bilgilerle ufkuymuzu genişlettiğimizi son oturumun makalesini yazarken daha iyi anladım. Danışman hocamızın teşvikiyle lisansüstü mahiyetinde makaleler yazabiliştik. “Zor olmadı mı?” diye soran olursa; evet birtakım zorluklar yaşadığımı söylemeden geçemem elbette. Çünkü o sıralarda turistlere rehberlik yapıyordum. Ama kendimi o kadar kaptırmışım ki bu serüvene, yanımda laptopumla gezer ve aralarda makale yazımıyla uğraşır hale gelmiştim. Tabi gerek rehberlikten gerek rehberlik dışından arkadaşlarımın “Bitti mi makalen?”, “Yine mi makale yazıyorsun?”, «Bu sefer ki konun ne?” gibi cümlelerini duyarak yaşadığımız gülüşmeleri ve “Bu konuda ben de şöyle düşünüyorum.” diyerek yaptığımız istişareleri es geçemem. Bunlar benim için geriye dönüp baktığımda en tatlı anılar olarak kalacaklar, eminim.

Son makalemizi teslim ettikten sonra çalıştaya hazırlanma vakti gelmişti. “Konuşmacısı olduğum oturumu nasıl daha iyi temsil edebilirim, karşılaştığım sorunları nasıl daha iyi sunabilirim?” diye uğraşırken çalıştayın kapalı ortamda yapılacağı haberini aldım. Haberi duyunca “Evet, gerçekten bir şeylerin gösterisi için değil; bir amaç, bir hedef için uğraşanlarla berabermişim.” dedim kendi kendime. Çalıştayda her fakülteden arkadaşlarımızın sunumunu dinlediğimde ise, bu cümlemin haklılığını onların sözlerinde de hissettim.

Bizler birtakım yollardan geçerek Allah’ın izniyle buralara kadar geldik. Çözüm önerilerimizi dikkate alarak sorunları dile getirme hakkına sahip bir birey olduğumuzu hissettiren hocalarımıza, destek veren büyüklerimize, elbette ki en büyük teşekkürü hak eden çalıştayın mimarisi İLABİR Platformu’na teşekkürlerimi arz ederim. Allah, çıkmış oldukları bu yolda onları muvaffak kılsın.

Selma taş
İstanbul İlahiyat Fakültesi

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

ÇALIŞTAYA DAİR

Çalıştay fikrini ilk duyduğumda heyecanla başvurumu yaptım. Çünkü ben de birçok arkadaşım gibi ilahiyat fakültesi öğrencilerini ilgilendiren konuların onlarla konuşulması ve onların fikirlerine başvurulması gerektiğine inanıyordum. Belirlenen konular genel itibariyle uzun çaplı araştırmalar gerektiriyordu. Ama ne yazık ki zamanımız da kısıtlıydı. Biz de bu engeli yaptığımız okumalar, hocalarımız ve arkadaşlarımızla gerçekleştirdiğimiz istişarelerle aşmaya çalıştık.

Benim en çok ilgimi çeken ve keyif aldığım kısım çalıştayda görev alan hocalar ve arkadaşlarımızla yaptığımız toplantılar oldu. Farklı üniversitelerden gelen hocalarımızın ve arkadaşlarımızın düşüncelerini dinlemek ve aynı konuya dair farklı fikirler duymak güzel bir deneyim oldu.

İlk defa yapılan bu çalışmanın devamının gelmesini temenni ediyorum. Böyle güzel bir çalışmanın fikir aşamasından fiiliyatına geçinceye kadar ki tüm süreçlerinde emeği geçen herkesin yüreğine sağlık.

Zehra TEKDEMİR
29 Mayıs İslami İlimler

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

Yaz boyunca sınıf arkadaşım Muhammed Sadık Uyan ile beraber, bitirme tezlerimiz için “dinden ayrılma nedenleri” ve “Dini yaşantıdan uzaklaşma” konuları üzerine araştırmalar yaptık. Bu arada ilahiyatçılara, din görevlilerine ve dini çevrelere dair algıların, zannettiğimizden çok daha farklı olduğuna şahit olduk. Araştırmalarımızı devam ettirirken bir yandan da bu konuya dair farkındalığın nasıl oluşturulabileceğini düşünüyorduk.

Çalıştayın afişini görür görmez hem sevindik hem umutlandık. Kendi kendimize “ Önemli konu başlıkları hazırlayıp, problemlerin sistemli bir şekilde ele alınabilmesi için projeyi uygulamaya başlamışlar bile. ” dedik . Heyecanla çalıştaya katılmak için başvurduk. Gerçi geç kalmıştık, ilk oturumun konuları araştırılıp yazıları yazılmıştı ama bir arkadaşımız beklenmeyen bir problem sebebiyle katılım hakkını bize verdi. Çalıştay oturumlarının her bir konusu; ayrı bir oturumun hatta ayrı bir çalıştayın konusu olacak kadar önemli ve genişti. Araştırmakta ve araştırdığımızı özetlemekte gerçekten zorlandık. Bizim ikinci oturumdan itibaren araştırmalara başlamamız bu noktada avantaj oldu diyebilirim :))

Bitmiyor... Bitmiyor... Bitmiyor derken çalıştay günü geldi çattı. Öğrenci arkadaşlarımızdan bu derece ciddi ve kaliteli sunumlar dinlemek gerçekten çok güzeldi. İlahiyat öğrencilerinin problemlerini ve toplumla iletişimini konu alan bir çalıştay ve bu konuları çalışmak için bütün yazını feda eden genç arkadaşlar... Bugün, ilahiyat camiasının en çok ihtiyacı olan çalışmalardan birini tamamlamış bulunmaktasınız... Başarılarımızın devamını diliyorum.

Ali KARAGÜN

Fatih Sultan Mehmet İslam İlimler Fakültesi

ÖĞRENCİLERDEN ÇALIŞTAY ÖYKÜLERİ

Çalıştay Öncesi, Katılımım ve Sonrası

Her ne kadar son oturumda katılmış olsam da çalıştaya katılma noktasında hiç tereddüt etmedim. Çünkü çalıştayın konusu, ilahiyata başladığımdan bu yana benim kafamda dönen sorulardı. “Bir ilahiyat öğrencisi nasıl olmalı?” veya “Şuan ilahiyat öğrencisinin eksiklikleri ne?” Tabi ki benim için bu soruların cevaplarından ziyade sebepleri önemliydi.

İmam hatip lisesi mezunu olmadığım için böyle bir çalıştayda bulunup ‘imam hatipli olmak ya da olmamak’ gibi farklılıkların konuşulmasına şahit olmak, bana daha geniş bir bakış açısı kazandırdı. İlahiyat öğrencisine yıkıcı eleştiriler yapmaktan ziyade, daha yapıcı yaklaşarak çözüm bulmama sevketti. Çözüm bulurken ‘öğrenci şunu yapmalı, bunu yapmamalı’ gibi direktiflerden kaçınarak sorunların kaynağına inmeyi denedik. Öğrencinin sosyal çevresine, lisede aldığı eğitim şekline göz attık ve farklı ülkelerdeki eğitim şekillerinden alternatifler sunmaya çalıştık.

Çalıştayda kaynak kullanmama zorunluluğu olması veya sadece anket sonuçlarına dayanarak makale yazılacak olması, beni sonuçlar hakkında tedirgin etse de bu çalışmaların sonucu, anlamaya çalıştığımız sebepleri daha açık hale getirdi. Özellikle çalıştay öncesinde arkadaşlarımla toplantılarımız; her ilahiyat öğrencisinin, farklı potansiyeliyle birbirlerine katkıda bulunabileceğini bana gösterdi. Tüm bu sıraladığım katkılardan ötürü çalıştayı düzenleyen, çalıştaya katkı sağlayan hocalarıma ve öğrenci arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Gülizar YILDIRIM
İstanbul Şehir İslami İlimler

+90 553 378 30 43

www.ilabir.com

info@ilabir.com

İlahiyat Birliği Platformu

Platformilabir

GAZİ
VAKFI

TÜRKİYE
GENÇLİK VAKFI
İSTANBUL